ANUL II. — No. 15 1 IUNIE 1926

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

Rezultatul alegerilor

Marţi, în 25 Maiu 1926, corpul electoral al Ţării s'a prezentat în faţa urmelor, pentru a-şi arăta voinţa.

Trebuie să mărturisim că în raport cu imensele piedeci, ce ni s'au pus din partea guvernului, pentru a paraliza acţiunea noastră electorală precum şi în raport cu slabele mijloace de propagandă, de cari dispunem încă acum, la inceputul mişcării noastre — rezultatul acestor alegeri se prezintă cât se poate de satisfăcător pentru „Liga Apărării Naţionale Creştine".

Din totalul voturilor exprimate, tânăra şi viguroasa mişcare naţional-creştină a obţinut

122.195 voturi (adeca 4,97%).

Aceste voturi au asigurat întrarea triumfală în Parlamentul Ţării alor 9 **(nouă) deputaţi.**

Repartizând aceste voturi, pe provincii, obţinem urmatorul rezultat:

	Numărul voturilor obţinute	% din totalul voturilor exprimate
I. Moldova	47.736	13,82
II. Bucovina	15.801	13,74
III. Banat	17.155	9,54
IV. Ardeal	28.851	4,29
V. Basarabia	6.408	2,01
VI. Muntenia	4.464	0,90
VII. Oltenia	1.453	0,60
VIII. Dobrogea	327	0,60

Aceleaşi voturi repartizate pe judeţe, ne dau următorul rezultat, calculat cu maşina „Borroughs" (publicat în Universul).

	Numărul voturilor obţinute	% din totalul voturilor exprimate
1. Dorohoi	14,108	40,39
2. Botoşani	9,735	29,53
3. Câmpulung	4,448	27,52
4. Rădăuţi	5,162	23,66
5. Iaşi	8,599	20,64
6. Suceava	3,335	17,51
7. Caraş	6,172	13,97
8. Fălticeni	3,571	12,89
9. Neamţu	3,814	12,37
10. Orhei	4,796	12,08
11. Putna	2,963	9,79
12. Covorlui	1,742	6,55
13. Timiş	6,442	6,51
14. Turda	1,650	5,50
15. Bihor	3,907	5,07
16. Brăila	1,011	3,53
17. Bacău	1,155	3,15
18. Văslui	599	2,80
19. Fălciu	542	2,76
20. Someş	917	2,67
21. Ismail	773	2,34
22. Făgăraş	391	2,34
23. Cernăuţi	782	2,13
24. Vlaşca	699	1,52
25. Prahova	816	1,41
26. Alba	495	1,40
27. Bălţi	568	1,37
28. Tighina	407	1,19
29. Olt	309	1,17
30. Constanţa	339	1,06
31, Tutova	153	0,91
32. Mehedinţi	436	0,83
33. Buzău	299	0,76
34. Gorj	260	0,71

In judeţele Dâmboviţa, Târnava-Mare, Tulcea, Teleorman, Argeş, Cahul, R.-Sărat, Caliacra, Sibiu, Ciuc, Târnava-Mică, Odorhei, Ialomiţa, Treiscaune, Tecuci, Cetatea-Albă, Soroca, Muscel, Maramureş, Durostor, (în total 20 judeţe), L. A. N. C. nu a pus liste.

La încheierea revistei ne lipseşte calcularea precisă a rezultatulni în 17 judeţe.

Politică de desperaţi

Abia au trecut două luni de când s'a întronat la putere guvernul Averescu-Goga, şi întreaga suflare românească încearcă o crudă deziluzie. S'a crezut că „idea naţională" va face în cadrul legalităţii progrese palpabile, că începuturi de realizare ori cât de timide, se vor ivi. Şi era firesc ca această credinţă să încolţească în sufletele noastre, când luptătorului pentru „Idea Naţională" aşa cum a dovedit-o în frumoasa-i conferinţă dela Cluj, i s'a dat putinţa să o aplice ca Ministru de Interne.

Dar dezamăgirea a venit din primele zile de guvernare. Matadorul „Ideii Naţionale" a dovedit dela început că mai mult iubeşte puterea decât principiile afişate în opoziţie. Spre a se menţine la guvern i-a trebuit un echilibru de forţe, pe care negăsindu-le în reservorul naţiunii, a căutat să le capteze din tabăra minorităţilor. De aici a urmat că cel dintâi act politic cu care guvernul Averescu-Goga s'a prezintat ţării, setoasă de cârmuire românească, a trebuit să fie *pactul cu minorităţile*. Şi aşa a fost. Astăzi Ungurii, Saşii dar mai ales Jidanii, înţelegând că guvernul le solicită cu orice preţ ajutorul spre a precumpăni influenţa politică a massei româneşti, care nu este nici averescană nici „fripturistă", şi au sporit pretenţiile în proporţia în care simt toată slăbiciunea unui guvern impopular, stăpânit de pofta neînfrânată de a se ţine prin orice mijloace la cârmă. Faptele vorbesc dela sine.

Pentru ca fiecare bun Român, cu judecată independentă, să se convingă de politica anti-românească a guvernului, reproducem comunicatul Uniunii Evreilor pământeni, apărut în organul guvernamental din Cluj, în ziarul „Biruinţa" din 20 Maiu 1926, fără a mai perde vremea să-l comentăm:

„In urma mai multor consfătuiri şi a unei mature chibzuiri, U. E. R. a hotărât să sprijine în aceste alegeri „Partidul poporului". Secţiunea U. E. R. Cluj împreună cu marea organizaţie autonomă a comunităţii izraelite ortodoxă, ţinând seamă că dintre toate guvernările dela unire încoace, singura care a ţinut cont de doleanţele populaţiei evreieşti a fost guvernarea partidului poporului, au ajuns la această hotărâre. Inţelegerea pe care a avut-o acest partid, în trecut pentru nevoile şi durerile populaţiei evreieşti, este pentru această populaţie cea mai bună garanţie de viitor.

Rugăm deci pe toţi membri organizaţiilor noastre, cât şi întreaga populaţie evreiască să voteze lista candidaţilor poporului. Comisiunea permanentă a comitetului executiv.

Dr Emil Jacobi, preşedinte; Dr Max Klein, director; Max Lazarovici, secretar.

Alt fapt: Guvernul Averescu-Goga înţelege că nu poate dăinui, cu tot sprijinul jidovesc în contra intereselor permanent româneşti, dacă nu va face faţă nevoilor financiare. Banii trebuesc scoşi din piatră seacă. Şi cum valuta noastră scade din cauza greşelilor dela începutul nouii guvernări şi din cauza machinaţiilor jidoveşti interne şi externe, şi deci tezaurul este ameninţat a-şi împuţina conţinutul, Ministerul de Finanţe a hotărât să înmulţească cârciumile. Nu sunt suficiente, după concepţia oficială cele 168,000 de cârciumi din care numai 32,000 sunt ţinute de creştini iar restul de Jidani; nu sunt suficiente aşa numitele „crâşme oarbe" unde Jidanul vinde în ascuns din locuinţa-i particulară, fără nici un brevet, băuturi spirtuoase, cu atât mai vătămătoare cu cât scapă controlului oficial; tot mai trebuesc înmulţite cârciumile spre a produce venituri! Aşa dar, fiscalitatea trece înaintea sănătăţii poporului! Poate continua poporul nostru să se alcoolizeze tot mai mult, să degenereze cât mai repede, să piară fără cruţare numai visteria guvernului Averescu-Goga să rămână plină!

Această politică de otrăvire sistematică a naţiei prin cârciumi noi jidoveşti, a stârnit atâta revoltă în opinia publică, încât ziarul „Universul" care în materie de antisemitism face diplomaţie criticabilă a găsit totuşi accente de indignare sub titlul: *„Se săvârşeşte o crimă împotriva populaţiei rurale"*, din 21 Maiu 1926.

Am dat numai două fapte incontestabile, pentru ca marele public să se poată convinge cum bardul de odinioară al desrobirii noastre, ne vorbeşte astăzi faţă de minorităţi puternice încă prin trecutul lor şi finanţa lor, şi cum protagonistul „Ideii naţionale" lasă să se ucidă naţiunea prin sporirea alcoolului jidovesc. Din inaugurarea unei atari politice nefaste, poporul român cu bunul său simţ inalterabil începe a înţelege, că nu este suficient a avea talent pentru a conduce o ţară, ci în primul rând se cere a fi un om de caracter. Ai înţeles, domnule Ministru de Interne?

Acum să vedem, în schiţe largi, cum operează noul guvern spre a-şi asigura menţinerea la putere prin singurul sprijin constituţional al majorităţii parlamentare.

Cine a trăit zilele prin care am trecut dela 1 Aprilie până în prezent şi pricepe ceva despre ceia ce trebue să fie funcţiune normală a legilor în vigoare, acela va mărturisi fără un pic de sovăială, ca funcţiunea normală a legilor a încetat.

Tot ce are legătură cu captarea bunăvoinţii populare şi cu sfărmarea brutală a rezistenţelor de opoziţie a fost învârtit, răsucit şi pervertit după planul guvernului care cu o patimă oarbă s'a aruncat după himera succesului electoral.

Succesele electorale, cred guvernanţii, se pot obţine prin promisiuni cari dacă s'ar realiza ar păgubi statul şi ar aduce perturbaţiuni în viaţa de toate zilele. Şi totuşi şeful guvernului nu a pregetat să meargă în Basarabia şi să făgăduiască că va scuti de impozite întreaga provincie de peste Prut, recomandând ţăranilor să ia la goană perceptorii; şi totuşi Miniştrii de Interne şi Instrucţiune publică au promis că vor da dreptul de publicitate, în dispreţul legii actuale, şcolilor minoritare, cărora li s'a retras cu drept cuvânt acest drept pentrucă reprezentau focare de vrăjmăşie acută şi de iredentism inadmisibil în statul român. Statutul funcţionarilor s'a violat: stabilitatea slujbaşilor publici, asigurată prin legea cea nouă, a fost călcată în picioare când puternicii zilii au simţit că cutare funcţionar nu va fi o unealtă docilă, gata la orice abuz dictat sau cel puţin sugerat dela cârmă.

Astfel s'a curăţit terenul pentru începerea operaţiunilor electorale.

Alegerile înfăptuite lasă în urma lor nu numai indignare din partea celor loviţi în drepturile lor garantate prin lege, nu numai dispreţ din partea celor cari se mişcă în viaţa politică cu o doză de necesară filosofie, nu numai un sentiment de profundă desamăgire şi complectă dezorientare în sufletul poporului român, care altfel îşi închipuia domnia legilor; alegerile aduc pe tapet o chestiune nouă şi anume: dacă faptele săvârşite nu indică apusul regimului parlamentar în România întregită. Când toţi prefecţii având ordine precise dela centru, nu se sfiesc a declara verbal şi în scris

că opoziţia nu poate ţine întruniri populare în timpul luptei electorale şi le împiedică cu jandarmii, dând însă cele mai eficace ajutoare candidaţilor guvernamentali; când circulaţia în tot cuprinsul ţării este oprită pentru opoziţie prin jandarmi postaţi la barierele oraşelor şi intrările satelor; când s'au pus la dispoziţie trenuri, în mod gratuit tuturor aderenţilor guvernului spre a veni la întrunirea ţinută de luceferii momentului, Averescu-Goga, la Alba-Iulia în ziua de 21 Mai şi s'a impus prin telegrame oficiale organelor administrative să care lumea la întrunire fixându-se chiar contigentul aderenţilor ce trebuiau aduşi cu trenuri gratuite; când la Cluj s'au rechiziţionat toate automobilee cu prilejul întrunirii din 21 Mai supunând proprietatea particulară la acelaşi regim ca în timp de războiu; când s'au comis atâtea şi atâtea ilepalităţi pe cari ţara le acopere cu tot dispreţul cuvenit, atunci pentru ce să mai rostim vorbe hipocrite despre libertatea alegerilor? Invocaţi domnule Ministru de Interne, precedentul trist comis de guvernul Brătianu? Atunci s'a violat legea la întunericul nopţii, astăzi violul s'a înfăptuit în faţa lumii în amiaza mare.

Fapta ambelor guverne constitue o nelegiuire; Ministru Goga a înţeles să-i adauge o circumstanţă agravantă.

Dacă libertatea alegerilor nu-şi mai găseşte rostul în viaţa statului român, atunci aveţi dlor politiciani curajul cinstit şi suprimaţi-o; numiţi pe deputaţi şi nu mai tulburaţi ţara cu comedia unor alegeri făcute cu jandarmii.

Credeţi că este bine, faceţi-o pe faţă, bărbăteşte, cu energie şi cu un patriotism fără prihană.

Dar atunci, domnule Goga, — iartă-mă că îţi întrebuinţez formula din „Ţara Noastră" şi mai adaug un cuvânt — atunci nu trebue „nici pumn, nici barbă" nici chipiu; ne trebue un om întreg.

Deocamdată lumea românească cu judecata-i cumpănită şi limpede, de care a dat dovadă din trecutul vitreg şi întunecat până în ceasul de acum, această lume românească muncitoare şi răbdurie, stând martură la străduinţele ilegale ale guvernului de a obţine cu orice preţ un succes electoral, înseamnă pe răboj toate dovezile de slăbiciune a celor dela cârmă, şi conchide împeună cu autorul acestor rânduri că politica actuală este o politică de disperaţi. Oricine ştie care este soarta desperatului care joacă pe ultima carte: termină prin a se sinucide singur. Guvernul actual face impresia că îşi împleteşte ştreangul.

I. C. Cătuneanu.

Apărarea ideii de Stat naţional

Adversus hostem aeterna auctoritas esto! (Lex XII Tab.)

Ideea Statului dela sistemul de „clan" până la izbânda ideii naţionale, constitutive de Stat, rezervată după secolele de frământări epopeii zilelor noastre, a tins în raport cu relativitatea creaţiunilor omeneşti, tot la mai multă dreptate şi fericire a masselor largi ale poporului.

Iată de ce, Statul naţional înteme iat pe patru columne: naţiunea dominantă, ca majoritate covârşitoare pe un teritoriu suveran, libertatea cetăţenească, egalitatea înaintea legii şi fraternitatea între clase, încoronate toate de „Patrie", obiectivul obştesc al tuturor acţiunilor individuale, marchează un pas uriaş în evoluţia omenirii spre justiţie şi mulţumire.

Văzut prin prizma acestui ideal, Statul naţional realizează mai mult, ca orice sistem anterior: libertatea şi dreptul prin ordinea legală; el înseamnă în acelaş timp şi izbânda democraţiei, pe când evoluţia armonică a ideii naţionale şi democratice asigură Statului modern: o conştienţă etică de justiţie superioară a omenirii..

Această conştienţă limitează naţiunea dominantă constitutivă de Stat în atribuţiile ei, rezervate dreptului public, pe când dreptul privat cu toate fenomenele sociologice şi individuale ce-i aparţin, lasă un teren de acţiune, lipsit de orice exclusivism, pentru enclavele minoritare, presărate în mijlocul neamului creator şi susţinător de Stat.

In consecinţă toate instituţiile de drept public ale Statului, exercitând atribuţii de suveranitate naţională, precum şi toate instituţiile susţinute din bugetul ţării, trebue să fie străbătute inexorabil de principiul naţional, ideea constitutivă de Stat şi a României noastre, răsărită din foc şi închegată prin sânge într'o unitate veşnică naţională.

Politica fiind în aceeaşi vreme şi ştiinţa exigenţelor şi arta realizărilor, toţi românii credincioşi ideei de Stat naţional au fost condamnaţi să asiste dela Unire încoace la aplicarea unor sisteme pseudo-constituţionale de *dictatură deghizată* şi de acţiuni prejudicioase ideii de Stat ale politicianismului dominant.

Acesta în setea de putere **à tout prix** nu s'a oprit înaintea barierei ideii de Stat, ci a dat mână cu organizaţii subversive şi centrifuge: pentru a-şi asigura simulacrul de majorităţi parlamentare. La acest fel de guvernământ am asistat şi sub sistemul pseudo-Sovietic al Consiliului Dirigent şi sub sistemul Alexandru *Constantinescu,* adevăratul elector cu mijloace oculte al partidului naţional-liberal şi geniul organizator al conrupţiei şi fraudei în viaţa publică a României. Acum azistăm la sistemul *Goga*, altădată cântăreţul libertăţii naţionale, care substitue azi baioneta jandarmului libertăţii constituţionale, care ieri combătea, azi jonglează separatismul, care eri dogmatiza naţionalismul, azi aplică poliglotismul.

Toate aceste sisteme, violenţa chiar mai de grabă decât frauda, se vor prăbuşi pentru lipsa de *autoritate morală,* temelia „sine qua non" etică a Statului şi pentru motivul, că au compromis interesele superioare şi permanente ale Statului român, prin o serie de măsuri administrative şi legislative abuzive.

In şirul acestor măsuri s'au evidenţiat mai ales două erori fundamentale împotriva ideii de Stat naţional:

Colonizarea ţării cu elementele pansemitismului internaţional până la cifra de douămilioane inmigraţi, dintre cari aproape o jumătate milion cade în socoteala guvernului anterior Averescu, după statistica oficială, şi admiterea organizaţiunilor politice, pe altă bază decât naţional română, ca partide neromâneşti, centrifuge prin esenţa lor.

Aceste erori au atins culmea, când partidele politice au încheiat pacturi în formă: de electorale, în fond: de guvernământ, deci s'au atins exigenţele Statului naţional român, scoborând la obiect de târguială ideea Statului, compromisă la oraşe, în provinciile alipite şi în Moldova, şi tot aşa compromisă în administraţie, reforma agrară, economie, finanţe şi instrucţie.

Astfel s'au substituit cu privilegii pentru minoritari drepturile egale ce li se cuveneau minorităţilor etnice numai ca indivizi şi *nu* ca şi colectivităţi.

In asemenea condițiuni elementul românesc creator de Stat a fost împins prin partidele politice, pentru cari toate ideea de Stat ar trebui să fie un patrimoniu intangibil obștesc, la apărarea Statului național român față de guvernele țării, ce s'au succedat, în formă: constituționale, în fond: anticonstituționale.

Elementul creator de Stat a luat lupta și va trebui s'o urmărească cu îndârjire contra acțiunilor și curentelor disolvante de Stat, puse în scenă prin guvernanții trecători ai României.

Ideea Statului național, ce reclamă ca România să fie mai presus de toți a românilor, și suveranitatea națională, dela care emană după constituție orice putere în Stat, vor trebui să înlăture curentele de disoluție, fie ele inspirate de sus în jos sau de jos în sus, dacă vrem să croim condiții stabile de viabilitate pentru Statul român.

Intre aceste curente subliniez mai ales **pansemitismul internațional,** care inspirându-se din legislația ocultă a Talmudului, prin organizațiuni fățișe și secrete, întinse peste ambele continente civilizate, tinde la dominațiunea economică întâi și politică în urmă, a lumei, și și-a fixat drept prim obiectiv de colonizare, ajutată de guvernele noastre, în scopul dominațiunei: România noastră, a cărei structură etnică este amenințată în temelii, sguduindu-se în consecință ideea Statului național român.

In aceeași ordine logică va trebui judecat și *irredentismul maghiar*, ce amenință și se organizează fățiș dincolo de hotare și în forma de partid politic național maghiar înlăuntrul frontierelor României, în vederea *revanșei.*

Mai presus de toate însă e amenințată ideea Statului nostru prin *panrusismul,* care revendică Basarabia și Bucovina și caută linia de unire între Slavii de nord și de sud, fie în formă bolșevică, fie imperialistă.

Dacă la toate aceste adaugem pericolul universal al *comunismului*, care bate întâi la porțile țării noastre, am dat o sintetică icoană despre primejdiile de moarte, ce amenință Statul național, răsărit din conștiința și dreptul la viață a poporului român.

Toate aceste curente subversive dinlăuntru și primejdiile ce amenință țara dinafară din partea Rusiei, Ungariei și Bulgariei, se pot înlătura prin un singur sistem: **dictatura!** Dictatura va restabili echilibrul național între granițe, apărând ideea de Stat, și siguranța înafară, întemeindu-se pe o armată fortificată și înzestrată până la înălțimea tacticei și strategiei moderne. Dictatura va înlătura cu măsuri dinamice desechilibrul moral, social, economic și financiar, care subminează ideea Statului național. Numai o dictatură cinstită, națională și temporară, poate asigura pentru un viitor apropiat un sistem de libertate constituțională, care să răspundă la condițiile de viață a Statului național. Legea XII tabularum ne-a transmis advertismentul veșnic:

Salus Reipublicae suprema lex esto!

Erudimini!

Amos Frâncu

Programul agrar al L. A. N. C.

Caracterul politicei agrare a României este indicat de nouile împrejurări economice și sociale create de reforma agrară. Bună sau rea, dar cu greșeli incontestabile în aplicare, aceasta a adus o stare de lucruri, care, consistând în totală schimbare a vechiului regim de proprietate rurală, a modificat integral și tendința politicei noastre agrare de până acum.

Din un stat cu regim agrar latifundiar am devenit unul de mică proprietate, în care 89% din suprafața totală a pământului cultivabil aparține micei proprietăți și numai 11% acelei mari. (Proprietățile mijlocii sunt înglobate în mare parte în procentul marei proprietăți, care va mai suferi, pentru timpul actual de transiție, un mic corectiv prin faptul, că rezervele statului destinate pentru diferite scopuri, ca colonizări etc., sunt trecute drept mică proprietate. O observație credem încă necesară, anume, că procentul arătat fiind o medie pe întreagă țara, raporturile diferă în singuraticele provincii, dintre care cel mai mare procent al marei proprietăți îl are Transilvania.)*)

Această situație impune obligator drumul de urmat în materie de politică agrară. Acesta în mod logic nu va putea avea altă direcție, decât acea a consolidării și adâncirii actualului regim de proprietate, creiând în acelaș timp toate posibilitățile de perfectă adaptare la acesta și a technicei exploatării agricole, care, pentru a asigura maximul de producție, va trebui să fie în cea mai deplină concordanță cu regimul de proprietate de întotdeauna.

Perturbațiunile în producția agricolă cu ocaziunea schimbărilor rapide a regimului agrar nu provin din insuș faptul schimbării, căci s'a dovedit, că din punct de vedere economic regimul de mică și mare proprietate au o egală valoare și nu numai interese de ordin social cer o anumită repartiție a proprietății rurale, ci din împrejurarea, că tehnica agricolă, fiind mai greu de modificat de pe o zi pe alta, nu s'a putut adapta în pași așa de repezi, și ea, la noul regim de proprietate.

Din acest motiv desele schimbări ale regimului agrar sunt cele mai dezastruoase pentru producția agricolă a unei țări.

Aceste principii ne îndeamnă să susținem, că odată înfăptuit și la noi regimul de mică proprietate, el va trebui consolidat și din cauza formațiunii lui defectuoase deja la bază, prin îndreptarea relei aplicațiuni a reformei agrare lărgit încă acum, iar mai târziu, până la limita admisă de interesele și posibilitatea de progres ale agriculturii chiar cu sacrificarea treptată și evolutivă și a restului de mare proprietate rămas după reforma agrară. Aceasta pentru prezent și pentru viitor, în scopul și în senzul de a se creia unități de proprietăți țărănești îndestulătoare, atât din punctul de vedere al plasării muncii unei familii, cât și al întreținerii ei, înlesnind în acelaș timp, prin măsuri corespunzătoare selecționarea pentru trecerea la alte profesiuni a surplusurilor de brațe muncitoare.

In acest chip și tehnica agricolă, care este în curs de adaptare și care necesită încă multe mijloace și instituții de promovare, își va putea continua mersul ei până la deplina armonie cu noul regim.

Revoluționarea regimului nostru agrar a pornit din o necesitate socială, care nu mai suferă nici un fel de discuții. Ștințific și practic s'a verificat dupăcum am afirmat în altă formă și mai sus, că odată realizată perfecta concordanță între regimul de proprietate și tehnica agricolă, mica proprietate poate fi chiar superioară în producție celei latifundiare.

Ar fi deci cea mai mare greșală, atât sub raportul intereselor sociale cât și economice ale țării, încercarea de revenire în orice fel și în orice măsură, fie și numai în forma de

*) Datele sunt luate din o conferință a d. A. Nasta directorul general al Casei Centrale a împroprietăririi.

răsleţe proprietăţi mijlocii, la regimul agrar dispărut. S-ar răsturna nu numai echilibrul social creat, care oricât de labil ar fi încă, a neterzit totuş asperităţile produse de războiul mondial, ci s'ar lua şi posibilitatea unei stabilizări a raporturilor dintre factorii agrari, impiedecând pentru mult timp o intensificare a producţiei noastre agricole.

Am făcut aceasta constatare pentrucă există la noi anumite curente, cari proclamă ca o necesitate socială şi politică crearea unei proprietăţi mijlocii, iar organul suprem de aplicare a reformei agrare, Comitetul agrar, pornind din aceasta sau din alte concepţii, a favorizat mereu această tendinţă, zădârnicindu-se astfel atât prin procedeul său, cât şi prin măsurile luate de Minister relativ la micşorarea loturilor şi crearea în mod artificial a reservelor, o lărgire cât se poate de mare a regimului de proprietate întrodus prin legea reformei agrare.

Dar rămâne indiscutabilă importanţa proprietăţii mijlocii sau chiar mari în măsura pretinsă de necesităţile de progres ştiinţific şi experimentări practice în domeniul agriculturei, ceeace se poate înfăptui însă şi în cadrul unui regim general de mică proprietate.

Din aceste consideraţii de ordin economic şi social L. A. N. C. şi-a stabilit programul său agrar în perfectă conformitate cu realitatea împrejurărilor agrare ale României de după ultima reformă agrară.

Pornind din faptul, că agricultura este îndeletnicirea majorităţii covârşitoare a populaţiei româneşti, dar totodată cea mai nesocotită ramură a economiei noastre naţionale, L. A. N. C. crede necesare următoarele măsuri în vederea creiării unui regim agrar menit să asigure atât un echitabil raport între ţărănime şi celelalte clase sociale, cât şi un maxim de producţie posibil:

I. Menţinerea legilor de expropriere şi împroprietărire în vigoare. Interpretarea legislativă a dispoziţiilor neclare şi contradictatorii, cari astăzi dau naştere la abuzuri şi eludări;

Revizuirea aplicări i legilor de expropriere şi împroprietărire pentru îndreptarea abuzurilor. Legiferarea responsabilităţii personale, penale şi materiale, a organelor încredinţate cu revizuirea; (art. 20 alin. a) şi b).)

Exproprierea pământurilor ocupate de Jidani şi trecerea lor în mânile sătenilor;

Scoaterea jidanilor din comunele rurale (art. 7. alin. e) p. 2. şi 1).

Inlesnirea trecerii proprietăţiilor rurale în mânile românilor prin procurarea de credit eftin.

Combaterea cametei şi speculei cu moneda; (art. 19 alin f.) şi g).)

II. Inmulţirea şi sprijinirea cooperativelor săteşti şi anume a cooperativelor de credit, producţiune, desfacere şi consum. Eliminarea intermediarilor din comerţul cu produsele agricole şi alimentare.

Inlesnirea industrializării agriculturei prin întrebuinţarea maşinelor şi desvoltarea industriei casnice (art. 20 alin e) şi g).

Reorganizarea mijloacelor de transport pe uscat şi pe apă (art. 18 alin d).

Sprijin pe cale de educaţie profesională şi cu credite ieftine al împroprietăriţilor, pentru a-şi putea înjgheba gospodării ordonate;

Colonizarea exclusiv cu elemente româneşti a moşiilor rămase libere după împroprietărire în special a moşiilor de frontieră. Arendarea reservelor Statului până la începerea colonizărilor sistematice exclusiv la ţă ani români, individual sau prin obştii; (art. 20 alin. c) şi d).)

III. Asanarea grabnică şi definitivă a plăgilor produse de războ i; (art. 20 alin g).

Armonizarea intereselor agricole bancare şi industriale, împedecând ca unele să fie preferate în dauna altora; (art. 19 alin. a).)

Reducerea impozitelor până la totala scutire pentru familiile cu copii mulţi.

IV. Proteguirea pădurilor prin exploatarea lor cu ajutorul cooperativelor săteşti şi replantarea fără întârziere a pădurilor tăiate; (art. 22)

Anularea contractelor forestiere jidăneşti şi trecerea pădurilor în exploatarea obştiilor săteşti (art. 7 alin. e) p. 3).

După cum se desprinde în mod spontan din această înşirare, L. A. N. C. n'a scăpat nimic din vedere în a avea un program întreg atât pentru menajarea intereselor social-economice ale ţărănimei, cât şi în scopul realizării unei bune gospodării agrare a statului.

Regimul de mică proprietate este menţinut şi desăvârşirea lui se va face parte prin revizuirea aplicării legilor de expropriere şi împroprietărire parte prin înlesnirea trecerii proprietăţilor rurale în mânile românilor prin procurarea de credite eftine.

Până când adâncirea regimului de mică proprietate până la limita impusă şi până la posibilitatea dată de actualele legi de expropriere şi împroprietărirea se va face tot pe calea forţată, după îndreptarea totală a abuzurilor săvârşite la aplicarea acestora, se va proceda în mod evolutiv cu respectarea deplină a principiului proprietăţii individuale înlocuind exproprierea prin transacţiuni de drept comun, în cari statul prin instituţiile ce le va desemna în acest scop va interveni numai ca mijlocitor spre a împedeca abuzurile în dauna ţărănimei şi îngrijindu-se de procurarea creditelor eftine pentru finanţarea acestor operaţiuni.

Se va face ca dreptul de preemţiune al statului asupra moşiilor rămase după expropriere să nu fie numai o ficţiune, ci să fie întotdeauna exercitat şi aceasta în exclusiva favoare a clasei ţărăneşti.

Aceleaşi instituţii vor facilita prin mijlocirea unor împrmuturi uşorare şi formaţiunea unităţilor de suprafeţe corespunzătoare a loturilor gospodăriilor ţărăneşti împedecând o prea mare fărâmiţare a acelora.

In acelaş scop pentru a se evita dela început creiarea unor loturi prea mici, revizuirea aplicării legilor de expropriere şi împroprietărire se va face cu o deosebită rigoare, stabilindu-se responsabilitatea personală, penală şi materială a organelor încredinţate cu aceasta. Astfel prin exproprierea tuturor terenurilor exproprîabile conform legilor în vigoare, loturile prea mici de azi, stabilite în unele regiuni abia la 1 ha. se vor putea complecta la o suprafaţă corespunzătoare şi îndestulitoare pentru întemeierea unor sănătoase gospodării ţărăneşti.

O întregire a legilor de expropriere şi împroprietărire va fi exproprierea pădurilor rurale ale Jidanilor şi scoaterea lor din comunele rurale, luându-le în acest chip posibilitatea şi pentru viitor de a mai acapara pământ în dauna ţăranilor români.

In cadrul acestor măsuri, formaţiunea proprietăţilor mari şi mijlocii în limita cerută de interesele pur agricole ale ţării, se va putea face chiar cu concursul statului dacă ar fi nevoe, dar fără a ştirbi nimic din generalitatea regimului de mică proprietate.

A doua categorie a prevederilor programului agrar al L. A. N. C. sunt de natură a înrâuri cu o eficacitate incontestabilă formarea şi perfecţionarea unei tehnici agricole corespunzătoare, prin o educaţie profesională temeinică a ţărănimei, pre-

cum şi prin procurarea mijloacelor materiale necesare pentru înjghebarea unor gospodării ordonate şi trainice.

Mijlocirea de credite eftine, înfiinţarea a tot felul de cooperative săteşti, instituţii de promovare şi organizare a agriculturei, precum şi desăvârşirea mijloacelor de transport vor înlesni aplicarea în exploatările agricole a tuturor progreselor tehnice şi ştiinţifice, cari necesitând învestirea unui capital mai mare, în alt chip ar fi inaccesibile micului gospodar.

Industrializarea agriculturii prin participaţiunea însăşi a ţărănimei şi valorificarea produselor agricole cu excluderea intermediarilor hrăpăreţi, sunt în aceeaş măsură elemente determinante pentru facilitarea desvoltăriii unei agriculturi sănătoase şi a întăririi clasei ţărăneşti.

Educaţia profesională a ţăranului cultivator de pământ încă va avea un rol hotărâtor şi covârşitor. Până acum era de mai puţină importanţă întrucât în regimul agrar de mare proprietate, ţăranul era în mare parte dijmaş sau simplu salahor, care avea foarte puţină sau nici o iniţiativă în cultura petecului de pământ dat lui în lucrare, având să se conformeze strict după indicaţiile administratorului sau proprietarului de moşie, care avea directiva. In mod firesc pe acea vreme învăţământul agricol avea menirea să crească aceste organe de îndrumare a agriculturii. Azi s'a schimbat situaţia. Ţăranul a devenit un factor de conducere a destinelor agriculturii, având şi comandamentul şi execuţia în administraţia propriei gospodării, care după cum am văzut compun 89% din totalitatea pământului cultivabil din ţară. In mod direct şi concret nu mai poate aştepta dela nimeni nici o îndrumare. De aceeea o mare parte a rostului învăţământului nostru agricol va fi dedicată exclusiv educaţiei profesionale a ţărănimei cultivatoare de pământ, impunându-se în acest scop o reorganizare a întregului învăţământ atât teoretic, cât şi practic:

O anexă acelui practic, pe lângă multele loturi (mici) demonstative, vor fi şi coloniile cari vor avea un anume scop de propagandă agricolă făcând din ele modele de mici gospodării ţărăneşti cari vor putea servi cu exemple de urmat pentru o regiune întreagă.

A treia grupă din program sunt măsuri în mare parte aparţinând domeniului politicei sociale, ele vor ajuta însă în largă măsură şi îmbunătăţirea raportului agrar.

In sfârşit o nouă economie a pădurilor bazată exclusiv pe interesele obşteşti, ca măsură complimentară, va contribui în mod fericit la îndeplinirea integrală a misiunei ce L. A. N. C. şi-a asumat şi pe terenul vast a politicei agrare.

In trăsături generale aceasta ar fi justificarea programului agrar al L. A. N. C. Natural documentarea ei în cadrul unui articol nu poate fi complectă, necesitând pentru a avea ceva desăvârşit, fiecare problemă atinsă, lungi şi amănunţite studii. Ea va fi în tot cazul de ajuns însă spre a ilustra, că L. A. N. C. în materie de politică agrară tinde la cele mai radicale realizări, în ceeace întrece orice partid politic.

Lipsit de demagogismul agrar al partidului ţărănasc, programul L. A. N. C. în materie de revindecări se menţine la aceleaşi proporţii, cu deosebirea numai, că dupăce prin revizuirea reformei agrare se va fi creat în măsura trebuinţelor actuale o echitabilă repartiţie a proprietăţii rurale, asigurând ţărănimei române bunăstarea ce i se cuvine nu numai din punctul de vedere al dreptăţii sociale şi la care şi dreptul, atât pentru contribuţia de sânge în făurirea României de azi, cât şi pentru importanţa sa politică, nu va mai recurge la alte rezoluţiuni agrare producătoare de perturbaţiuni sociale şi economice (afară de aceea pentru jidani) ci va realiza pe cale paşnică, dar la timp, tot ceeace în materie s'ar mai putea formula ca revindecaţiuni pe seama ţărănimei.

Iar în ceeace priveşte măsurile de luat în vederea întăririi gospodăriilor ţărăneşti nici partidul ţărănesc nu posedă alte mijloace; în schimb el în urma amestecului cu politica şi finanţa jidovească va fi în desăvârşită imposibilitate de a produce ceva în folosul curat al ţărănimei, dat fiind faptul, că parazitismul jidovesc în cea mai largă şi simţitoare măsură atinge tocmai clasa ţărănească.

Despre partidul liberal nici nu mai putem vorbi. Liberalismul economic al acestuia, alterat în unele ramuri ale vieţii economice în modul cel mai nefericit, iar în materie agrară direct în sens prohibitiv de progres, cu socialismul de stat, se manifestă într'un total desinteres de formaţiunea regimului agrar în continuitate cu opera începută prin reforma agrară, influenţând chiar în o oarecare măsură, revenirea la vechiul regim, intenţiune ce rezultă din o seamă de dispoziţii luate şi din lipsa totală a altora, ce ar fi trebuit să se ia.

O eclatantă dovadă a măsurilor restrictive este continua şi excesiva comprimare a preţurilor produselor noastre agricole, cari sub întreaga durată a guvernării liberale au rămas mult sub paritatea mondială zădărnicind astfel în mod artificial emanciparea ţăranului român din starea lui de desorientare şi ignoranţă din care simpla luare în primire a lotului de împroprietărire ciuntit nu l'a putut încă scoate şi desorganizând completamente agricultura, care din cauza crizei prin care a trecut în urma schimbării regimului agrar necesita cel mai pronunţat protecţionism din partea statului.

Cu această politică, care expune regimul agrar la continuie fluctuaţiuni, se face imposibilă armonia perpetuă între regimul de proprietate şi tehnica exploatării agricole, ceeace ar avea de consecinţe în mod evident o producţie permanent sub capacitatea reală de prestare a ţării.

Nu mai puţin incapabil şi. anacronic chiar, este programul agrar al partidului poporului Acesta prin predilecţia pentru proprietatea mijlocie, care voeşte să o creeze în mod artificial şi în dauna micei proprietăţi, ar produce a situaţie analoagă cu aceea rezultată de pe urma politicei agrare liberale.

Doctrinarii proprieţăţii mijlocii o susţin ca pe o necesitate socială şi politică într'un stat burghez, susţineri, cari nu pot fi de ajuns documentate. Căci dacă suntem un stat burghez, fireşte în sensul şi în măsura în cari ne-am adaptat şi noi regimului capitalist, şi dacă pentru ajutarea formaţiunei, burgheiziei noastre am fi avut nevoe de anumite instituţii, cum ar fi fost şi proprietatea mijlocie în sensul de azi, pe cari din cauza caracterului feodal al regimului sub care am trăit nu le aveam, aceasta nu înseamnă, că azi, după ce am creiat anumite raporturi sociale bazat tot pe concepţia burgheză, dar din o arzătoare necesitate socială, să le răsturnăm numai pentru 'a făuri mijloacele de cari aveam nevoe tocmai pentru a ajunge mai lent, mai evolutiv la starea de azi.

De altfel, după cum am afirmat şi în alt loc, azi sau în viitorul apropiat sub regimul votului universal o burghezie agrară stăpână pe proprietăţile mijlocii, foarte redusă ade-

vărată importanță potitică ar putea avea, și ceeace o bună politică de stat trebue să realizeze, este bunăstarea și mulțumirea fiecărui individ, azi factor politic de o egalitate geometrică, ca apoi de-asupra îndestulirii acestora să se poată înfăptui o armonie a tuturor claselor sociale, absolut necesară existenței fiecărui stat. O politică agrară, care tinde a produce inegalități în mod artificial și cu sacrificarea intereselor unui însemnat număr de indivizi în favoarea altor câțiva la tot cazul mult mai reduși la număr în sânul aceleiaș clase sociale, nu poate să contribue cu nimic la apropierea de aceaștă armonie indispensabilă între diferitele clase sociale.

Iată deci consideratiunile cari ne fac a crede și susține că programul agrar al L. A. N. C. este cel mai conform cu interesele națiunei românești și cu cerințele de consolidare și conservare ale statului nostru.

Dr. George Rusu
avocat
(București.)

Devastarea pădurilor

Reproducem mai jos, după Monitorul Oficial, interpelarea făcută de dl Senator Bianu în ziua de 15 Martie 1926 cu privire la chestiunea devastării pădurilor.

Din aceasta interpelare rezultă vinovăția criminală a tuturor guvernelor de la Unire până astăzi, rezulta dovada indiscutabila că Ministrul Constantinescu—Porcu, împreună cu ajutorul său Cipăianu au simțit toată povara răspunderilor nelegiuite atunci când fiind interpelați la 28 Maiu 1924 asupra aceleiași chestiuni tot de senatorul Bianu l'au lăsat fără răspuns așa în cât în ziua de 15 Martie 1926 a trebuit să revină asupra aceleiași chestiuni. Bine înțeles că politicianii din guvernul Brătianu nu i-a dat nici de astădată nici nu răspuns pentrucă se simt vinovați. Sunt așa de încărcați cu păcate și atât de robiți finanței jidovești în cât ori-ce interpelare nu-i poate trezi nici la datoria de a lua măsuri în contra jefuirii sistematice a bogații țării, nu poate trezi în ei nici cel puțin obligația, prin regulamentul Senatului, că Ministrul interpelat este ținut să răspundă în trei zile la chestiunea ce-i s'a pus.

Inconștiența fată de interesele țării și cinismul cu care se calcă legile au atins culmea sub guvernul pătat, degradat și hulit prin prezența lui Constantinescu—Porcu. Vă rog Dlor cititori să aflați halul în care au ajuns pădurile României-Mari așa precum îl desvălue nu un parlamentar din opoziție ci chiar un senator guvernamental din timpul faimoasei guvernări în care s'a lăfăit figura odioasă, imorală și cinică a lui Constantinescu—Porcu:

Domnilor Senatori. In ședința dela 28 Maiu 1924 am avut onoarea să fac o comunicare cu privire la **intreprinderile** *forestiere*, prin care am arătat cu dovezi cum să devastează pădurile de pe tot cuprinsul țării, de către o mulțime de societăți anonime, în cea mai mare parte **evreo-maghiare,** și cari societăți continuă a se înmulți pe tot cuprinsul Ardealului și al Bucovinei; am mai arătat, cu acea ocazie, și spiritul străin ce domnește în aceste intreprinderi, cari, în mare majoritate, nu să orientează după concepțiile dela București, ci ele stau încă sub înrâurirea directivelor din Capitala Ungariei; iar în fine, am cerut onoratului guvern să ia grabnice măsuri de îndreptare.

Dar, cu multă părere de rău, trebuie să declar că până în ziua de astăzi n'am primit nici un răspuns, nici nu știu să fi făcut vr'o indreptare în privința aceasta. De aceia Vă rog, dlor senatori, să-mi dați voie să revin asupra acestei chestiuni, care devine din ce în ce mai gravă, așa că sufletul meu de român este cuprâns de adâncă jale și este încontinuu sub obsesiunea versurilor marelui nostru *Eminescu:*

„Iși desbracă țara sânul,
„Codrul, — frate cu Românul, —
„De secure să tot pleacă
„Și isvoarele îi seacă!"

Acest refren sună așa de trist și este atât de revoltător, încât nu cred ca să fie vr'un român adevărat, căruia să nu-i lacrimeze ochii și să nu se indigneze când vede că astăzi codri noști se duc, pier și isvoarele la seacă întocmai cum cânta acum 42 de ani marele nostru poet.

Și acum vă rog să ascultați.

Voiu începe *cu pădurile Statului* din Vechiul-Regat, cari continuă a să tăia de *aceleași societăți* și cu *aceleași prețuri* ca înainte de războiu, și anume: pădurile dela Mănăstirea Cașin. județul Bacău, pădurile din Sovaja, județul Putna, dela Lucăcești (Băcau), dela Mușa-Mică (Buzău), dela Slănic (Bacău), dela Tarcău (Neamț), dela Bogdănești (Suceava), care se exploatează de Societățile Goetz, Union, Rosenberg, Foresta, Iuster și Agostein, cu 270—1000 lei hectarul și cu termenul până la 1930—39. (Dl *G. Ghiață:* S'au luat înainte de răsboiu?)

Pădurile proprietarilor particulari sunt: majoritatea de pe Valea Mureșului, de la Bâsca și Penteleu, depe domeniul Ghica-Comănești, de pe Valea Trotușului, pădurea Petroșani din Muscel, dela Rotopănești (Suceava), pădurile Epitropiei Sf. Spiridon din Iași, pădurile lui Petre Carp din Vaslui, ale prințului Sturza din județul Neamț și alte multe deale boierilor moldoveni, precum și pădurile Moților din munții apuseni ai Ardealului. Aceste păduri să taie de societățile: Pădurea Muscelului, Goetz, Rosenberg, Foresta, Ceahlăul, Kohana, Eiser, Fischer, Regatul Mare, Calata sec, Râul alb (Tischler), Herscovici, cu câte 30 —800 lei hectarul.

Pădurile răzășești, cari au fost primite ca danie din partea Voevozilor țării au fost vândute cu prețuri derizorii, din cari voiu cita numai pe acestea: pădurea Poieșelile din com. Negrilești (Putna), 640 ha cu 76 lei hectarul, pădurea Sbârătura—Dealul-Negru (Putna) 1.568 ha cu 20 lei hectarul, pădurea Galbenul-Vonega, comuna Mălaia (Vâlcea), 1.200 lei ha cu 12 lei ha, pădurea Vasilatului, com. Călinești (Vâlcea), 900 ha cu 5 lei ha, pădurea Tătușca 500 ha cu 2 lei ha, pădurea Petrosul, com. Brezoiu (Vâlcea) 2.895 ha cu 1 leu și 50 bani ha. Apoi s'au mai vândut pădurea de pe muntele Piatra-Secuiului din Vrancea (Putna), a răzeșilor din comuna Häușica și Spineni, 800 ha, numai cu 780 lei în total, ceeace să vine la mai puțin de 1 leu hectarul (90 bani). (I. P. S. S. Mitropolitul *Pimen:* Par'că ar fi în țară pustie.)

In rezumat s'a vândut cu 97 bani la 76 lei hectarul de păduri de molift și de brad, societăților forestiere *evreiești,* cu capital excluziv unguresc și austriac, cari cu lucrătorii și personalul technic, tot de aceeași naționalitate, formează astăzi adevărate colonii de *evrei-maghiari,* mai pe toate văile munților noștri, cari cunosc toate locurile și potecile de trecere prin Carpați, ceeace cu siguranță a fost o mare înlesnire pentru năvălirea armatelor, puterilor centrale în timpul războiului de întregire a neamului.

Jalea pădurilor din Bucovina este tot așa de mare. Aceste păduri în

cea mai mare parte ale *fondului religionar*, înainte de războı au fost exploatate de societatea Goetz, de Herman Adler, de fraţii Adlerberg şi de societatea evreiască *Bucovina*, cari exportau anual peste 17.000 de vagoane.

Şi acum să vedem ce s'a întâmplat în România-Mare.

După războı, în 1919, ministrul Flondor, prin decret-regal, a anulat contractul de robie economică a munţilor din Bucovina, făcut cu acăpărătorul evreu Anauch, făcând prin aceasta cel mai frumos act de virtute naţională din câte cunoaşte evoluţia istorică de emanciparea pădurilor noastre.

Dar Anauch, văzând că-i scapă prada din mână, nu s'a dat bătut şi repede a înjghebat o *societate*, punând în consiliu de administraţie câţiva oameni politici de toate nuanţele, [1]) şi prin aceasta s'a anulat decretul-regal, întroducându-se din nou robia economică a pădurilor bucovinene, aşa, că astăzi pădurile *fondului religionar* sunt iarăşi în mâinile lui Anauch, cu 8 lei 35 bani, hârtie, *metru cub* ca bază, adecă cam 40 lei, socotind că s'a dat şi fondului religionar un număr de acţiuni, în loc de 250—300 lei, cât a ajuns la ultimele licitaţiuni.

Nu ne putem mira îndeajuns cum de s'a putut continua, în *era română*, jaful fondului religionar, adecă a pădurilor lui, întocmai ca sub vechiul regim austriac ? ! Cum?... Şi oare n'ar fi fost mai bine şi mai românesc lucru ca, după ce ministrul Flondor a isbutit să isgonească pe evreul Anauch din pădurile Bucovinei, să-l fi expulzat pe vecie, iar pădurile Fondului să fie exploatate *în regie proprie* cu ajutorul Băncii Naţionale a României? Banca Naţională, care a ajutat cu sute de milioane cooperativele forestiere ţărăneşti, ar fi putut ajuta şi această mare cooperativă istorică şi românească, care să chiamă *Fondul religionar!*

Este destul de trist, că nu s'a făcut aceasta, deoarece s'ar fi putut scăpa pădurile din mâinile străinilor mai sus pomeniţi.

Dar nu este deajuns numai atât. Trebue să ştiţi, dlor senatori, că Statul pierde anual peste 200 milioane din impozitul fonciar şi iată cum: conform legii contribuţiunilor directe din Aprilie 1923 să percepe pentru păduri, în momentul tăierii, o foncieră de 18.5% din valoarea lor actuală. Ori, toţi exploatatorii de după război plătesc şi astăzi, în 1926, aceeaşi taxă de foncieră de 18.5%, reperat însă la 40—60 mii lei hectarul, adecă atât, cu cât s'a vândut astăzi pădurile, pe câtă vreme societăţile forestiere evreieşti plătesc 18.5% reperat numai la 270 până la 1.154 lei hectarul, de unde rezultă, că Statul pierde în fiecare an peste 200 milioane, sumă care rămâne în punga acelor societăţi.

Ca încheiere voi mai spune, că în România 97% din fabricele de cherestea sunt în mâinile *evreilor*, că din pădurile ţării noastre să taie de societăţile *evreieşti* de 4 ori mai multe lemne decât ar trebui se se taie; că azi avem de 4 ori mai multe fabrici decât ar trebui să fie în mod normal, că azi exportăm de 4 ori mai mult decât ar trebui, aşa, că nici căile ferate române nu mai pot prididi cu transporturile, că dacă se va continua cu actualul sistem de exploatare accelerată ne apropiem de falimentul pădurilor noastre!

Termin, dlor senatori, mulţumindu-vă de atenţiune şi rugându-vă să vă asociaţi cu mine, pentru a interveni pe lângă onoratul guvern şi îndeosebi pe lângă dnii miniştri: de domenii şi de industrie, precum şi pe lângă dl ministru al Bucovinei, rugându-i ca să binevoiască a da toată atenţiunea acestei comunicări, şi a face fiecare în ceeace îl priveşte ca, pe deoparte Statul să intre în toate drepturile lui, iar pe de altă parte ca să se elibereze, cu un ceas mai de vreme, din jugul robiei, pădurile noastre, cari îmbracă 7 milioane de hectare din trupul României-Mari şi cari păduri se sbat astăzi în spasmul morţii, fiind pângărite de străini! (Aplauze prelungite).

Dlor senatori, în ziarul *Universul* de ieri am cetit următoarea ştire, care îi se trimite din Braşov, şi care fiind în legătură cu comunicarea mea, cu onoare v'o aduc la cunoştinţă. Iat'o:

Ex-Kaizerul proprietar de păduri în România.

„In Elveţia există o societate „Züricher Holtzhandlung“, care în ultimul timp a acaparat multe păduri în România. In această societate ca principali acţionari sunt: Ex-Kaizerul Wilhelm, prinţul Fürstenberg şi un oarecare Künzig, secretarul Kaizerului“.

„Anul trecut acest Künzig a fost în România şi a stat 2 luni, în care timp a făcut diferite achiziţii de păduri, cum este de exemplu întreprinderea „Zabola“ din comuna Zabola (Trei Scaune), „Oituz“ şi „Mărăşeşti“, care în prezent sunt constituite într'o societate, al cărui director general este un anume Leon Weiss, supus ungur, fost secretarul lui Mackensen pe timpul ocupaţiei germane în România“.

[1]) **Nota Redacţiei.** In consiliul de administraţie al societăţii „Bucovina“ a lui *Anauch* sunt 5 români: *Săvescu*, *Flondor*, *Argetoianu*, **Ştirbeiu** şi *Vasilco* (senatorul Bucovinei) cari fac *faţada românească* a acelei societăţi jidoveşti.

CRONICA ECONOMICĂ

Consideraţiuni asupra grevei din ultimul timp dela Reşiţa

La 1 Mai, minunata sărbătoare a primăverii şi a muncei, în Reşiţa se prăznuia bucuria, că maşineriile vestitelor uzine din acest oraş, oprite de peste o lună de zile, vor fi şterse de praf şi puse din nou în serviciul utilităţii publice.

Expirând contractul colectiv de angajament al muncitorilor, înainte de încheierea unui nou contract de asemenea natură, trebuia aplanat conflictul ivit între patronii şi muncitorii acestor uzine, cu privire la plata muncei.

Conflictele de felul acesta, mai ales în timpul de după război, am văzut că se repetă mereu, aproape în mod şablonic, când e vorba de reînoirea contractelor colective. Ele sunt provocate pe de o parte, de continua scumpire a vieţii şi dorinţa legitimă a muncitorilor de a se menţine echilibrul între această scumpire şi plata muncei braţelor lor, iar pe de altă parte, de diversele interese ale patronilor, de a nu se ridica costul de producţie, care ridicare adesea ori aduce după sine diminuarea venitului.

Cu toate acestea, în majoritatea cazurilor împăciuirile se fac pe cale pacinică. Răsvrătirea nu e în sângele Românului. Ea e predicată de aşa numiţii „conducători ai muncitorimei“, cari în majoritate propăşiţi de pe alte meleaguri, prăpădindu-se de dragul norodului obijduit, caută pe orice cale să întroducă şi în sufletul curat al muncitorului român, disolvantul microb al rebeliu-

nei, al distrugerii şi al diferitelor idei subversive.

De data aceasta conflictul s'a ivit la uzinele din Reşiţa a căror muncitori până la înlăturarea neînţelegerii, au hotărît să intre în grevă, renunţând astfel de a lupta pe cale pacinică, pentru ajungerea rezultatului dorit de dânşii.

Orăşelul Reşiţa, caracterizat de zgomotul şi viaţa febrilă proprii centrelor industriale, luase un aspect cu totul abnormal. Pretutindenea liniştea mormântală a vieţii stinse.

Pe străzi pâlcuri de muncitori, flămânzi şi nemulţumiţi, se agitau să găsească calea, care să-i ducă din nou la pâine şi totodată să-şi justifice dezertarea dela datorie.

Uzinele şi Statul, prin încetarea producţiei, pierdeau zilnic aproape un milion lei, şi tot pe atâta era şi paguba muncitorilor.

Anumite puncte din doleanţele acestor muncitori, după chiar spusele lor, erau exagerate şi serveau numai pentru a alimenta neînţelegerea dintre Direcţiunea Uzinelor şi muncitorime. Dar bineînţeles memoriul muncitorilor avea şi puncte *absolut justificate*, cu menirea legitimă, de a le asigura o soartă mai umană, — mai ales avându-se în vedere munca grea şi aproape supraomenească, pe care o prestau aceşti muncitori, — cari puncte însă, după părerea generală, se puteau rezolva şi fără grevă: prin bună înţelegere.

Şi dacă totuşi se menţinea această grevă cu atâta îndârjire, este tot mai evident, că ea era alimentată de o mână ocultă, care la început acoperită de mister, se exhibă prin apelul publicat în *„Arbeiter Zeitung"* din Timişoara, prin care se invită toţi comercianţii, industriaşii şi oamenii de bani gata, ca să vină într'ajutorul muncitorilor grevişti din Reşiţa, ca aceştia să poată să continue greva. Acest apel este publicat în momentul, când era pe cale să intervină o înţelegere, care să readucă la normal viaţa în cel mai important centru industrial din ţară.

Dece se cerea sprijinul cetăţenilor ca să alimenteze o grevă, prin care Uzinele, respective Statul, precum şi muncitorii pierdeau aproape două milioane de lei zilnic?

Inloc să se ceară concurs pentru o împăciuire, care să servească binele comun, se publică apeluri şi se face propagandă intensivă, pentru îndârjirea spiritelor şi mărirea răului.

Şi ce credeţi, cine au lansat şi şi cine au răspuns la asemenea apeluri?

Aceia, cari sunt întotdeauna interesaţi să alimenteze răsvrătirile şi neînţelegerile muncitoreşti, cari după chiar spusele lor le promovează interesele.

In această privinţă, pildă grăitoare ne servesc următoarele cuvinte, cu cari un mare rabin la anul 188', înşi încheie un memorabil discurs, care este publicat de *Sir John Radclif* sub titlul: „Dare de seamă a evenimentelor politico-istorice întâmplate în ultimii 10 ani." [1])

„Trebue, pe cât posibil să întreţinem proletariatul, să-l supunem acelora, cari mânuesc arginţii. Prin acest mijloc, noi vom ridica massele când vom voi. Noi le vom împinge la răsvrătire, la revoluţii, şi fiecare din aceste catastrofe promovează cu un pas mare interesele noastre intime şi ne apropie cu iuţeală de ţinta noastră unică, aceia de a domni asupra pământului, aşa precum s'a făgăduit părintelui nostru Abraham".

La apelul din *„Arbeiter Zeitung"* Jidanii din Reşiţa imediat au lansat o colectă, care avu ca rezultat, că în scurt timp, numai din partea acestor Jidani, s'a pus muncitorilor la dispoziţie suma de 200.000 lei, cu scopul de a prelungi zilele grevei.

Şi în felul acesta, muncitorii încurajaţi fiind de banii Jidanilor, precum şi de mărfurile primite din prăvăliile acestora contra bonurilor oferite în mod gratuit, se continua greva, pe care nu o dorea nici Statul, nici Uzinele şi nici muncitorii, fiind în dauna tuturora.

Mult grăitor mai este şi faptul, că din „obolul sufletelor generoase", munncitorii „internaţionali" primeau ajutoare de câte 200—500 lei, iar muncitorii români, cu mici excepţii, câte un bon în valoare de 70 lei, cu care li se deschidea uşa prăvăliilor jidoveşti din cari primeau mărfuri contra valorii acestui bon.

Şi astfel se afirmă destul de plauzibil, că de elementul interesat la izbucnirea şi menţinerea acestei greve nu erau streini fii casei lui Israel.

Specificul iudeo-internaţional, care în atâtea mişcări muncitoreşti a ajuns la culminaţii exuberante, şi de data aceasta a eşit la lumina zilei.

Dr Sever Jianu

[1]) Cf *Isaac Blümchen:* Dreptul rasei superioare In trad. rom. de dl *prof. I. C. Cătuneanu* la pag 48.

CRONICA STUDENŢEASCĂ

Studenţimea şi problemele vitale ale neamului

După măreaţa inaugurare a Universităţii din Cluj, ce a avut loc în 1920 sub înalta preşedinţie a M. S. Regelui Ferdinand I, în acest oraş s'a încins o viaţă de entuziasm tineresc, de optimism românesc şi de veselie studenţească. „Alma Mater" primeşte la sânu-i pe toţi cei ce doresc a se adăpa la izvorul culturii umane. Atmosfera înăbuşitoare a trecutului se purifică şi se intronează sănătoasa viaţă românească. Se începe o perioadă de entuziasm şi muncă constructivă. Profesori încep să-şi editeze cursurile, iar studenţimea îşi trăieşte tradiţionala viaţă de: „cives academices". Se înfiinţează cercurile regionale studenţeşti, se participă la congresul internaţional studenţesc dela Praga şi cu curaj se începe apariţia unui organ de publicitate studenţesc: „Lumea Universitară", la care colaborează o mulţime de studenţi şi profesori. Plusul de energie ce întotdeauna există la studenţime, trebue pus în serviciul unui ideal. Studenţimea română, — prima generaţie fericită, ce trăieşte visul de veacuri al strămoşilor, — e „în căutarea unui ideal"; o spune un articol din „Lumea Universitară" No. 7/1922. Anul 1923 aduce un eveniment nou; se ajunge la o răspântie. Studenţimea prinde instinctiv una dintre cele mai importante probleme de viitor şi-şi formează un ideal de realizat. Aceasta e problema jidovească. Acţiunea întreagă nu e pornită dintr'un snobism neexistent în firea românului, ci ea îşi are originea în fond din două cauze: a) economice, b) religioase şi de care e în funcţie progresul cultural al naţiunii.

Desfăşurarea acţiunii întreprinse cu mult elan de studenţime se dirigează şi se îndrumă la început prin organizaţia centrului studenţesc. Memorabilele şedinţe din sala No. IV a Universităţii, unde iau cuvântul toţi studenţii dela balic până la studentul cu peste cincizeci de semestre (profesorul-student), rămân ca o mărturie vie de interesul cu care se desbate importanta problemă naţională. Intre timp însă se întâmplă o greşită interpretare de roluri. Studenţimea continuă să se agite, iar profesorimea ia o atitudine autoritară, procedând — în sistem bizan-

tin — să pecetluiască cu ceară uşile centrului, să disolve această organizaţie studenţească şi deci indirect să dee naştere la „Criza Universitară". Curentul pornit din mijlocul studenţimii dă roade în mijlocul societăţii româneşti, care sesizată asupra pericolului se asociază pentru luptă. Studenţimea cea veşnic nouă, însă desorientată prin lipsa unui centru firesc studenţesc de iniţiativă şi îndrumare în direcţia de acţiune îşi iroseşte în van mult idealism studenţesc! Ce făcea unele grupări izolate de multeori se contrazicea cu adevărata atitudine studenţească; profesorimea fără a cerceta mai adânc şi cu metode de adevăraţi părinţi sufleteşti, dă sancţiuni drastice şi în consecinţă le aplică studentului ca ori şi cărui individ certat cu codul penal.

Senatului Universitar din Cluj, i-a fost indiferent dacă în ziua de Crăciun a anului 1924, studenţii veniţi din Jugoslavia să înveţe carte româneşte, precum şi cei siliţi de cauze materiale, au sau nu posibilitatea de a pleca acasă, a dispus în mod autoritar şi la nevoe cu forţa poliţienească, ca „studentul" ce ascultă cu sete fiecare cuvânt al profesorului său, să fie dat afară din căminuri şi să i se pună bagajul afară în stradă în zăpadă. Şi dacă cel puţin studentul căruia i s'a isgonit astfel din suflet o mare doză de dragoste faţă de profesor, şi ca urmare şi de studiul său, ar fi găsit în mediul vieţii publice o atmosferă mai sănătoasă, din care să se întremeze! Dar durere, căci şi aci planează o vicioasă şi otrăvitoare atmosferă. Lupte electorale cu tot felul de furturi şi spargeri de urne, batjocuri, minciuni, înşelăciuni şi ambiţii egoiste de partid, cari numai înspre bine nu-l pot influenţa pe student. Ba mai mult, — efectul lor s'a şi manifestat, sub formă de neseriozitate, cu ocazia alegerilor şi realegerilor comitetelor studenţeşti regionale şi societăţilor pe facultăţi, cum sunt comitetul studenţilor năsăudeni al Academiei Comerciale, al Facultăţii de litere — (excepţie face societatea studenţilor în medicină, care-i cea mai activă societate studenţească din Cluj) — şi altele unde într'un an se aleg şi se doboară câte două-trei comitete, de unde decurge o condamnabilă pasivitate faţă de alte chestiuni ce-ar reclama energica intervenţie a marei masse studenţeşti.

Se vorbise de-o ruşine, pe care o face ţării — la Paris — 80% de numiţi studenţi români „neromâni" şi cari încasează burse pe creditul ţării noastre, pentru ca să manifesteze ostil la adunările comuniste şi să batjocorească ţara cu orice ocazie. *Aci de drept* avea cuvântul *studenţimea din ţară ca în colaborare cu Senatul Universitar* să protesteze şi să insiste la acele ministere competente ca în 24 de ore să înceteze această anomalie. In revista aceasta No. 4—1925, un articol: „Jidanii distrug România Jună", atrage atenţia asupra unor revoltătoare fapte ce se întâmplă la vechea societate a studenţilor români dela Wiena şi de care studenţimea din ţară are o datorie morală a se ocupa. Fără să mai amintim, că în actuala noastră situaţie de refacere şi consolidare se reclamă cunoaşterea detailată a necesităţilor culturale, agrare, industriale, demografice (statistici asupra comercianţilor jidani) şi sanitare ale diverselor regiuni, pentru cari nu numai competinte, ci dator ar fi fiecare student, — căci el este deja un intelectual cu îndeajunse cunoştinţe — spre a compune o aşa numită „monografie socială", care bazată pe anchete reale să prezinte „rezultate-sinteze" în baza cărora să se amelioreze relele şi să se îndrumeze acţiunile.

De aceia am privit cu bucurie şi cu mari speranţe înfiinţarea şi reorganizarea Societăţii Academice „Petru Maior" din Cluj, care să fie centrul de direcţie şi de informaţie pentru toate problemele studenţeşti şi prin care să se colaboreze la realizarea aspiraţiunilor naţionale atât în timpul anului şcolar, cât şi în timpul vacanţelor. Atitudinea demnă studenţească ce a arătat-o cu ocazia alegerilor comunale din Cluj, prin comunicatul care: „înfierează, cu indignare, revoltătoarea atitudine jidovită şi înstrăinată a partidelor politice, care, din veleităţi electorale condamnabile, sunt gata să vândă oraşele şi centrele noastre culturale, asupritorilor noştri de eri şi jidanilor venetici parazitari", — îi dă dreptul de a spera multe lucruri bune. Iar prin faptul, că s'a votat şi s'a înscris de către primăria oraşului Cluj, — pentru Societatea Ac. „Petru Maior" — în bugetul anului 1926, o sumă de 100.000 lei, se rezolvă şi problema materială. Aceşti bani se intenţionează — după cum se spune — a se folosi pentru ridicarea la Cluj a unei case culturale, operă foarte frumoasă şi trebuincioasă. E necesar însă, ca programul de activitate al Societăţii Academice a studenţilor români dela înaltele şcoli să cuprindă şi să realizeze cât mai curând editarea unui „organ de publicitate stustudenţesc", care să stimuleze spre emulaţie energiile şi să fie mijlocul de comunicaţie şi de tratare a atâtor chestiuni ca: „libertate academică, onoare şi băutură, burse, căminuri, funcţionarismul studenţesc, rolul politic al studentului, relaţii sociale, prostituţie, boli venerice, studii, profesori, religie, artă, literatură şi ştiinţă." Aceasta cum se întâmplă la studenţimea altor popoare şi de exemplu chiar aci în Cluj, tinerimea şcolară maghiară îşi are o revistă proprie de cultură, fără a cita şi „revista studenţilor jidani" din România „Hasmonae", care în idiş şi limba românească, batjocoreşte întreaga studenţime română şi în acelaş timp îşi pretinde rolul de exponent al culturii româneşti, publicând în româneşte multe versuri, lucrări literare şi de ştiinţă, văzute prin prisma Talmudului.

Studenţimea română din Cluj, de atâţia ani nu are măcar nici o dare de seamă, un anuar al societăţilor studenţeşti cu bilanţul activităţii lor culturale şi financiare!

De curând într'un ziar a apărut un articol al dlui dr Gârbacea, „Reconstituirea fondului Gojdu", prin care se atrage direct atenţia societăţii „Petru Maior", că e datoare a cerceta după acest fond, care s'ar putea ridica la 40.000.000 lei şi cu cari bani s'ar putea ajuta studenţimea ca să nu se mai istovească cu munca de funcţionar, ci să se poată pregăti temeinic pentru ziua de mâine. In acest gen „de recompensare", prin centrul studenţesc s'ar putea creia atâtea alte fonduri, dela alţi foşti stipendişti, azi cu frumoase situaţii materiale.

Tot ce ar fi să facă centrul, e ca să se nizuiască a inspira membrilor ei datorinţa ca „ideea naţională" să fie servită prin ziare şi reviste mai bune decât ale „anumitei prese", prin bănci mai bine organizate decât Marmorosch Blank, prin comercianţi români-cinstiţi mai pricepuţi decât jidanii şi prin colaborarea armonică între student şi profesor.

I. Adămoiu
student

In hora lui Iuda

In luminatele țări ale apusului se votează legi pentru a-și justifica fiecare îmbogățit al vremilor isvorul de unde a țâșnit averea de care dispune azi. Reformatorul Italiei declară tăcere și muncă, iar francmazonăriei îi înfundă glasul, căci prea se cocoța-se peste imperiul gloriosului popor de gintă latină. Neobosiții exploatatori construesc motoaresănii cu cari să ajungă mai cu ușor la polul nordic ca astfel să-și eternizeze numele în istoria universală...

Dar tu biet popor român ?!

Fosta-i ursit să fii tot cutropit de liftele și lipitorile nesațioase ?!

Da, ai fost și ești lăsat să te sfâșie ghiarele unui popor hâdos, fără țară, fără conștiință și fără Dzeu. Acest popor fanatic, urmând perceptelor „cahalului" și-a aflat teren prielnic în acest pământ desrobit abia de 7 ani, ba e proptit chiar de unele coade de topor.

L. A. N. C. duce o luptă dârză asemenea celei de pe „Valea Oituzului" și zi cu zi se așteaptă cu înfrigurare glorioasă biruință a „Mărășeștilor". Această biruință ar sosi cât mai curând, dacă în mijlocul nostru și chiar în păturile conducătoare nu s'ar găsi trădători și oameni fără o picătură de simț și conștiință națională.

Acești râmători morți sufletește nu se rușinează a aduna în jurul lor și a alimenta polipii neamului jidovesc, cari fără saț sug sângele oropsitului popor român. Ce lucru netrebnic, scârbos și dejositor pentru orice persoană care-și atribue numele de român. Apoi când vezi, că aceasta „cuscută" a prins în lațul ei chiar persoane ecleziastice ți-se întunecă mintea și cu hotărâre trebue să afirmi, că trăim vremi cu adevărat „apocaliptice". Baza celor expuse am extras-o (constatat-o) din viața și faptele unui slujitor al altarului, ba fost chiar competent la un post de protopop în nordul Ardealului.

Respins dela acest oficiu împreunat cu atâta răspundere morală s'a angajat în un post de educator — nu cu mai puțină răspundere — numai ca să ridice dela Stat 2 lefuri, iar din când în când să mai dea târcoale și prin bugetul Statului și în urmă să nefericească o generație întreagă.

Increzător în reușitele precedente nu se sfiește a comite un atentat național cu adevărat strigător la cer. Când brevetul de cârciumă a bisericii din localitatea unde servește se dă în licitație, numitul se atașează la un perciunat scârbos, pe care îl sprijinește cu toată căldura și puterea sa autoritară. In cele din urmă pentru 100 Lei zis: una sută Lei, pe care sumă jidanul o dă peste suma care o dădu-se românii licitanți, — i se încredințează brevetul de cârciumă a unei biserici române. O lovitură fatală pentru această comună. Se deschid larg porțile infernului și de atunci în această comună grastează o adevărată viață Sodomiteană. Nu mai există ordin superior, care să-l stângenească în vărsarea alcoolului, căci dacă ar fi cutezat cineva să-și ridice glasul împotriva acestei vieți imorale era bruscat de îmbăcsâtul slujitor, la doi domni.

Adevărate orgii s'au petrecut în sărbătorile Crăciunului. In ajutorul vărsătorului de venin s'au grăbit alte vipere din jur și prinzându-se la un „ciardaș" îndemnau poporul la cele mai imorale criminalități, iar băeților de 10—12 le dădeau alcool à conto.

Dar vremea își deapănă firul ei. Se deșteaptă în conștiința neobositului protopop al tractului gândul să înfiripeze o societate de temperență contra alcoolului. S'au pregătit „statute", ba au fost aprobate de conferența preoțească, din care nu lipsea nici „vânzătorul". Se fac sforțări să se pună în praxă. In unele locuri reușește mulțumitor.

Să vezi dragă cetitorule ce sforțări se fac în această comună dată pierzării:

In Dumineci și sărbători des de dimineață se trage clopotul, se gângăvesc câteva cântări, se borborosește Sf. liturgie și apoi bezna cu toții la fratele în Iuda. Se discută toate chestiile de actualitate, iar părerea perciunatului e respectată și aprobată de toți. Urmează chef, beții și destrabălări de cari numai în Bolșevicia mai au păreche.

Afacerea merge de minune. Banii lui Iuda zuraie, iar Irodiada, — întronată într'o locuință de unde poate sfida pe unele persoane cu reputație, — cere mereu capul tuturor, cari ar cuteza să-și ridice glasul contra acestei vieți compromițătoare.

Să se rețină credincioșii dela băuturi alcoolice — zic ordinile superiorilor bisericești — să nu intre în cârciume. Dar cine poate obliga pe acești sfidatori de ordine, când cârciuma formează proprietatea bisericii, iar venitele — sărăcuțele venite — intră din buzunarul bietului popor orbit în punga lui Iuda et Co.

Un trecător.

„Jalnica tragedie"

„Tempora mutantur".

Aceiași primăvară care a trezit primele nădejdi în cei dintâi oameni, și-a revărsat și anul acesta cu o nesfârșită abundență toate darurile lui „Ceres" asupra pământului svârcolit în sângele incolor al pătimirilor electorale.

Ca un gândăcel adus de întâiul zefir al lunei Maiu, a venit alături de dl Averescu și dl Goga la Cluj crezând că mai aduce cu sine muzica, primăvara, tinerețea și poezia din trecut, când și dânsul era obișnuit să vadă farmec numai acolo unde era și suferință. A venit împreună cu „mai marele" său — Di minorum gentium — pentruca „coborând în inima Ardealului ecoul glasului lor să se audă până în cele mai mari depărtări" și pentruca ținând în mână cântarul dreptății, s'o împartă acelora cari nu o merită.

Omul iubitor de povești fantastice în cari orice lucru de nimic ia proporți uriașe, va citi și va reciti darea de seamă a acestei cu adevărat „coborâri" din „Biruința" și va vedea cum un țăran de-al nostru face cât zece — tot de ai noștrii — și cum 2000 de oameni în ochii unui redactor dela „Biruința" fac 20,000 de țărani. Și tot așa va mai vedea carul cu șease boi — a lui Pepelea — care desigur a tras în gazdă la „Biruința" pentruca numai ei singuri să-l poată vedea. Va mai vedea oamenii unui singur sat reprezentând vreo zece comune cu tablele ce le-au primit dela primăria din Cluj și dacă va fi citit cumva și „Cuvântul" ori „Patria" va spune că tot ce e imaginație și fantazie a fost închinat pentru totdeauna de „Biruința" odată cu dl M. Ivanov.

Dacă destinul ar sta să îndrumeze chiar pas cu pas soarta unui om, atunci desigur că i-ar fi trimis dlui Goga încă înainte de a ajunge în Cluj un bilețel în care iar fi scris: „să te uiți la felul cum ești întâmpinat, la puterea pe care o au față de tine copiii dintr'o casă și vei cunoaște numai decât cum ești prețuit în acea casă". Și dl Goga ar fi priceput imediat că e vorba de copiii Ardealului cari chemați la Cluj să vadă pe

Rege vor refuza să-i dea dsale salutul satelor pe care l-au adus cu dânşii.

Şi-aşa dela gară până în oraş cei doi „zei din neamuri mai mici“ au putut să vadă cum oamenii ucid cu tăcerea adeseori mai rău decât cu vorba.

Inzadar în faţa primăriei cânta muzica încă de dimineaţa, căci lumea simţea, că la pomul lăudat nu e bine să alergi cu grabă mare. Ici — colo câte un ţăran stetea de vorbă cu vreun domn care îi vorbea cu atâta curtenie întocmai ca un candidat în preajma alegerilor. Iar dacă intrai mai intim în vorbă cu el şi te simţea că eşti de-ai lui puteai să constaţi cât de mult ţine ţăranul nostru la adevăr şi la omul drept „Cuza dşorule ori Maniu acela ne trebuie“.

Când în sfârşit în balconul primăriei care gemea de cuvântări prezente şi viitoare a apărut popa cu crâsnicul său, au fost foarte puţini aceia cari pentru 80 Lei diurnă să-şi strice glasul strigând „trăiască Goga şi Averescu“. Câţiva Unguri şi Jidani...

Ca o fetiţă care visează sărutări ce nu mai vin aşteptau cei de pe balcon ovaţiile, iar agenţi, preoţi şi învăţători îndemnau poporul să strige cu ei „daţi-i drumul măi că vă ia mama dracului“.

Ţăranul alegător începuse însă să priceapă spre ruşinea lui că înainte de a fi om el este mai întâi în ochii celor dela putere instrument de producţie şi de exploatare şi continua să tacă.

Atunci dl Prie conform principiului „să nu pofteşti la votul bietului cetăţean în deşert“ cu gesturi largi de duioasă îmbrăţişare a lăsat să cadă cuvânt după cuvânt şi vorbă după vorbă pe capul asistenţei aceleaşi tărâţe dela moara cu promisiuni.

Zadarnic strigăte de jos îl trimeteau de zor la catedră şi înapoi cu câţiva ani pe vremea când era şi el „mare antisemit“ căci dânsul nu se încurcă niciodată când e vorba să spună lucruri pentru cari n'o să răspundă personal. Şi aşa cu vorbe umflate amintea iarăş de aceiaşi ţară a făgăduinţei care se ascunde sub numele de împroprietărire.

Serios ca un articol din „Ţara Noastră“ şi gătit ca un ginere de primul rang dl Goga „fiul rătăcit“ al poporului ridică cuvânt. Aceia însă cărora în viaţă le-a spovedit întâiul dor, pe vremea când fusese şi dânsul în Arcadia şi pe cari s'a străduit să-i încânte a doua oară la Teatrul Naţional din Cluj, intonându-i „imnul studenţilor creştini“ i-au adus aminte că naţionalismul este o forţă care isvoreşte de pretutindeni; din tine însuţi când eşti pus în situaţia de a-ţi da seama de ceeace simţeşti, din doina năcăjiţilor pe cari i-a cântat aşa de frumos şi din melodia vântului când suflă peste sate, păduri şi mare. Şi la întrebarea lor că ce-i cu Filderman şi cum a mai evoluat ideia naţională în lumina noilor principii de Stat, noul geniu al contradicţiei nu a ştiut să răspundă nimic. Strigătele de trăiască Cuza, umplu aerul.

Dar cuirasat împotriva tuturor armelor unei adunări printr'o „captatio... benevolentiae“, dl Goga interzice poliţiei să se amestece, iar cu mâna dreaptă făcu un gest în aer „şi un grabnic stol de pedestraşi izbesc poporul“. Cu satisfacţia, pe care o poate avea o femeie rea, când simte, că face pe un om nenorocit, uitând, că răzbunarea ia omului înalta superioritate, pe care o are faţă de animale dl Goga, priveşte senin cum jandarmii dsale, bat cu puşca, îmbrâncesc şi sfâşie hainele unui grup de 50 studenţi, pe cari i-au înconjurat pe trotoar stând să spargă cu ei toate vitrinele. Adusu-ne-am atunci cu jale aminte, că între oameni sunt mai multe primejdii ca între animale.

Inspăimântaţi de forţa brută, care după cum Sganarelle e latinist cu acei, care nu ştiu latineşte, e tirană cu acei fără de apărare, ţăranii o iau la goană aruncând departe de ei tablele, pe cari stătea scris „Trăiască gen. Averescu“.

Teama şi frica îi făcea pe bieţii oameni să nici nu găsească o înjurătură potrivită pentru asemenea ocazie şi au trebuit să fie aduşi înapoi cu poliţia pentru a asculta glasul de „pasăre măiestră“ a dlui Goga.

Să ştie însă dl Goga că odinioară era altfel: *Cato esse, quam videri, bonus malebat*“.

De-atunci încolo dl Goga a putut să vadă cum fumul jertfei sale ca şi a lui Cain se întinde numai la suprafaţa pământului înăbuşind atmosfera. Dl Averescu a fost silit să constate, că a mai pierdut o luptă.

Poliţia pentru ca să dea şefului un exemplu de împlinirea datoriei, a arestat iarăşi treizeci de studenţi, dintre cari mulţi abia atunci ieşiră la plimbare şi neştiind ce se întâmplă s'au lăsat arestaţi. Aceştia la interogatoriu au putut răspunde la întrebarea „ştii de ce eşti arestat?“ ca şi sf. Augustin despre timp. Au putut să zică „dacă mă întrebaţi nu ştiu, dacă nu mă întrebaţi ştiu“. Duşi la închisoarea militară şi întruniţi într'un permanent consiliu sub preşidenţia foamei în primele două zile de arest, numărându-şi reciproc loviturile primite şi-au găsit aşa laolaltă spirituală situaţia, pe care fiecare o afla stupidă în parte. Aşa i se va întâmpla oricui, dacă va avea imprudenţa să iasă la o plimbare la ora 11 şi jumătate. Se va gândi atunci şi el fără să vrea „Oare cum ar trata dl Goga chestiunea naţională într'o nouă conferinţă? Aceasta să ne o răspundă dl Goga şi atunci dle Ministru de Interne: „*Eris nobis magnus Apollo*“.

Dar dl Goga nu va răspunde, căci timpurile s'au schimbat.

„*Altul îi este gândul, alta fapta şi alta imaginea faptei.*

Cronicar „Ureche“

Scene electorale din Sălaj

Pe ziua de 16 Mai 1926 a venit în comuna noastră, în propagandă electorală bineînţeles, domnul advocat Oşanu, din Baia-Mare. Adunarea sătenilor s'a făcut în localul şcoalei, unde sus numitul domn prin împletituri de fraze dubioase (elocvente prin timbru) a pledat (e advocat!) pentru reînălţarea partidului naţional, pe care nepriceperea dlui Iuliu Maniu l-a dat de prăpastie.

N'am avea nimic de zis contra acestei încercări despre care ştim că este şi va rămâne pentru multă vreme (dacă nu pentru totdeauna) stearpă.

Dar dl Oşanu (care ar vrea să fie deputat... hm!..) nu s'a mulţumit numai să preamărească şi să glorifice partidul naţional care „n'a avut norocul să guverneze decât 4 (patru) luni (săracul!) dar care, dacă nu era răsturnat (fireşte!) ar fi făcut minuni“.

Dl advocat ştie că gloria nu se poate ridica în gol, îi trebue o cât de slăbuţă rezemătoare şi atunci s'a hotărât s'o aşeze tacticos pe scheletul celorlalte partide. (Schelet, căci dl Oşanu, cu o tactică abilă oricărui advocat, le-a desbrăcat în faţa publicului de orice merite). Ah! Şi cu câtă uşurinţă a făcut-o!

Partidul liberal e plin de hoţi, de îmbogăţiţi, de neiubitori de ţărănime, etc... Partidul averescan e un făt al celui dintâi, botezat cu numele „poporului“.

Amândouă aceste partide n'au nimic comun cu aspiraţiile mulţimii. Mai rămâne însă partidul naţional unit cu cel ţărănesc partidul plămădit din păturile masselor, în care nu-s trădători (bietul dl Stere bine că a scăpat de-o belea) nu-s bătăuşi (dl Dobrescu... Dej...) ci toţi sunt oameni harnici, iubitori de ţară şi — mai ales! — foarte pricepuţi în ale cârmuirii. (Când o fi căpătat dl Iuliu Maniu acest dar? peste noapte?)

Sătenii ascultau uimiţi. Cu două zile mai înainte auziseră din gura dlui prefect (care, spre deosebire de dl Oşanu le-a mai dat şi câteva sticle de rachiu) auziseră tocmai contrarul.

Citeai pe feţele şi în ochii lor turbureala buimăcelii.

Subsemnatul, ca învăţător al comunei, s'a simţit îndatorat să atragă atenţia dlui Oşanu asupra acestui fapt, arătând sătenilor că şi partidul naţional nu corespunde întru nimic titulaturii, că s'a unit şi el cu Ungurii şi Jidanii la alegerile comunale, etc...

Dl Oşanu mi-a aruncat acuzaţia că sunt „cuzist“ că noi „cuziştii“ vrem să nenorocim pe jidani (vezi, Doamne!) că vrem să scăpăm ţara de poporul ales prin mijloace condamnabile. „Când tragi un jidan de barbă, spunea dl Oşanu oamenilor, toată lumea ştie şi leul la Zurich scade cu câteva centime“.

„E dureros, domnule învăţător Popovici, a terminat dl Oşanu, că nu eşti naţionalist, sau ai putea fi cel puţin (luaţi seama: cel puţin!) ţărănist!“... adică, cu alte cuvinte e dureros că subsemnatul s'a înrolat sub steagul cinstit al dlui Cuza, în loc să se ascunză sub pulpana terfelită a dlui Iuliu Maniu sau în barba dlui Iorga.

Afară de aceasta dl Oşanu a mai făcut o greşeală regretabilă. In faţa mulţimii pe care eu o educ, întru putinţe, mi-a aruncat epitetul de „regăţean“ din care cauză eu nu înţeleg că Ardealul e al ardelenilor, adică al naţionaliştilor, (menţionez că epitetul mi-a fost svârlit indirect şi dl Oşanu la plecare a recunoscut dar mi-a spus: „Aceasta a fost numai o ocazie de-a analiza partidele“... Bună ocazie!)

Intreb acum: ce e mai dureros, eu, că sunt cuzist, sau dl Oşanu, că vine cu automobilul din Baia-Mare şi seamănă desbinarea între fraţii de acelaş sânge??

Eu, domnule Oşanu, cum v'am spus şi aici în Oarta de sus, nu fac parte din nici un partid!.. Sunt numai român şi nu înţeleg să măsgălesc acest nume.

Eu n'am venit aici în Ardeal cu scopuri ultragiate. Am venit cu dorul muncii, cu fiorii ce ţi-i dă douăzeci ani de viaţă, cu tot elanul tinereţii, pentru un ţel nobil şi sfânt.

Mi-am lăsat în „regat“ fraţi, surori, neamuri, comuna mea natală în care aş fi putut funcţiona, şi am venit aici, pentrucă aici imperativele naţionale sunt mai elocvente, aici se simte lipsă de mai multă energie, de suflet şi viaţă românească. N'am venit cu automobilul pentru două ore să secer câteva voturi de încredere ci am venit cu inima şi sufletul curat conştiu de chemarea şi răspunderea mea.

Vă daţi dv. seama ce aţi făcut prin greşeala (să-i zicem aşa) expusă mulţimii?

Aţi făcut poporul să nu se mai încreadă mie, să mă urască, să mă condamne.

Iată ce e dureros şi stoarce lacrimi dle Oşanu.

Şi spun aceasta nu numai pentru dv. ci pentru toţi acei fanatici „naţionalişti“ care nu vor să recunoască meritul nostru al învăţătorilor veniţi din vechiul Regat ci veşnic ne batjocoresc, par'că a fi regăţean e un blestem.

George Popovici,
învăţător
Oarţa de sus, jud. Sălaj.

Până unde merge obrăznicia jidovească

In comuna Beclean, unde Jidanii formează $^{1}/_{3}$ din populaţie, magistrul Florian Pop, un cinstit funcţionar al Statului (dovadă raportul dlui controlor Jura) a avut frumoasă idee, să înfiinţeze în localitate cete de arcaşi, cari luptă pe terenul naţional, social şi economic pentru binele comunei.

Din cauza simţămintelor sale româneşti, este obiectul de persecuţie al Jidanilor din Beclean, cari văd cu groază, că ceasul în care-şi vor da seama de mişeliile lor, se apropie şi poporul se deşteaptă.

Această *„lepră galiţiană“* pripăşită de câţiva ani la noi, dupăce a adus în comună toată murdăria şi toţi păduchii, de cari e plină azi, în frunte cu nemernicul Levingher, caută pe orice cale destituirea vrednicului slujbaş al Statului, care nu şi-a vândut conştiinţa pe un blid de linte.

După 2 intervenţii făcute la Dej şi Cluj, cari însă n'au reuşit, cu o obrăznicie nemai pomenită, ajung până la Bucureşti, cerând *destituirea unui slujbaş cinstit şi alungarea unui Român conştiincios.*

Populaţia din Beclean, adânc revoltată faţă de această obrăznicie a acelor, cari nu ştiu măcar în care ţară s'au născut, au întocmit un protest, pe care cu deosebită plăcere îl reproducem, mulţumind tuturor celor, cari l'au subscris, pentru curajul (căci trebuie să ai curaj, ca să lupţi azi în România contra Jidanilor) şi dragostea cu care au apărat pe un frate de-al lor împotriva calomniilor talmudiştilor.

Iată protestul:

„Subsemnaţii şefi ai oficiilor pendinte de comuna Reteag şi jur şi toţi subsemnaţii, cari comunicăm prin oficiul poştal din aceasta comună, fiind informaţi, că mai multe persoane răuvoitoare în majoritate evrei din comuna noastră au făcut un apel către On. Dir. Gen. contra noului magistru dl Florian Pop, care din bunăvoinţa D-V. a ajuns la conducerea acestui oficiu cu respect venim a declara şi ruga următoarele:

După informaţiuni s'a pus în fruntea apelului contrar anumiţii Levingher M., Hirsch M. şi tatăl acestuia Hirsch Abraham şi alţii, cari indivizi întotdeauna când în comuna noastră s'a prezentat vre-un bun român sau creştin în vre-un serviciu, din motive încă ascunse nouă le-au căutat piedeci şi au făcut fel de fel de plângeri în contra lor pentru a-i putea îndepărta. Un atare caz a fost acel al dlui dr Incze, medicului cercual, care la intrare avea un concurent jidan.

Sub era maghiară, tot în urma denunţurilor false, a acestor indivizi mai mulţi buni români ca: dl dr Bocas Prot. Sonea, etc. au gustat plăcerea temniţelor ungureşti, iar acum se vede, că iar nu încap de oameni cinstiţi a-şi face pe plac.

Sus amintitul magistru postal nu le convine pentru motivul, că ajungând în contact cu populaţia creştină a acestui târguşor i-a îndemnat la lucruri bune şi folositoare, ceeace ar fi în dauna calomniatorilor nefiindu-le se vede aşa cercetate cârciumele ca şi până acum, unde aveau plăcutul obicei de a batjocori pe creştini cum a fost cazul dlui dr Medgyes, care încredinţat fiind a-i secvestra anumite obiecte de-ale

sus amintitului Levingher pentru fals, aceasta din urmă l'a întrodus în pivniță unde era aproape să-l sufoace în bătae.

Din cele înșirate se vede clar, că persoanele reclamante nu au valoarea morală, pe care și-o aroagă, drept aceea rugăm On. Direcțiune și pe On. Domn Director General, că dacă în urma denunțului răuvoitorilor nu se vor afla motive grave în ce privește bunul mers al serviciului în poștă, atunci să nu le luați plângerile pornite din dreptate, ci numai din ură personală a câtorva excroci, iar pe actualul magistru poștal să îl lăsați și pe mai departe în mijlocul nostru, fiind un Român adevărat cu sentimente alese."

La acest protest, noi n'avem decât o întrebare de făcut și o declarație de adăugat:

Până unde și până când vor continua Jidanii cu calomniile ordinare și cu provocările?

Noi li spunem: Treziți-vă din visurile talmudice, că sunteți „poporul ales"!

Să vă ese din cap orice speranță, că Țara Românească este un loc de scurgere pentru toți urduroșii veniți din gunoiul țărilor vecine!

România a fost și va fi și pe mai departe a acelora, și numai acelora, cari o iubesc din dragoste și nu din interes; o apără și n'o trădează.

Am spus-o să se știe, ca lovitura să nu li se pară prea aspră!

Ion Șerbu

Iudaizarea Basarabiei a fost îngăduită de guvernul liberal

Partidul liberal a venit în Ianuarie 1922 la putere cu lozinca trufaș trâmbițată: *consolidarea neamului întregit.*

Reproducem din ziarul „Universul" din 24 Martie 1926 două fapte, din care va judeca fiecare bun Român cum s'a săvârșit consolidarea țării sub guvernul Ion I. C. Brătianu.

1. La Chișinău s'au prezintat 12000 de candidați la cetățenia românească. Bine înțeles toți sunt Jidani, intrați în țară prin fraudă și corupție, fugiți de peste Nistru de frica progromurilor ce nu vor întârzia să isbucnească contra neamului lui Iuda, care va fi făcut răspunzător de toate nenorocirile, aduse de el pe capul poporului rus. Toți acești venetici se încetățenesc, intră în sânul familiei românești, prin complezența guvernului român, intimidat de potentații finanței internaționale, cari în acelaș timp dictează din umbră și la Liga Națiunilor.

Iată cum guvernul Brătianu, a consolidat puterea etnică a neamului românesc!

2. Dl dr I. Duscian, colaboratorul permanent al ziarului „Universul" pentru chestiunile din Basarabia, aduce marelui public românesc la cunoștință, că în județul Orhei, în comuna Sârcova, un Jidan a deschis un birou de emigrație și că ademenește pe țăranii moldoveni la emigrare; că până la 24 Martie înscrisese pentru expatriere *200 de gospodari moldoveni,* dar că refuză categoric să primească a transporta în Brazilia pe vre-unul din sutele de mii de Jidani pripășiți în ultimii ani în Basarabia. Așa dar, Jidanul lucrează sub ochii autorităților românești la evacuarea sistematică a țării de populația ei autohtonă, spre a pune în loc populație jidovească!

Iată, domnule cititor ce s'a petrecut sub guvernarea liberală, care se laudă, că a consolidat puterea neamului românesc în Basarabia. Și acești liberali se vor prezinta înaintea alegătorilor și vor pretinde voturile! Cine este adevărat Român, are obligația poruncitoare să respingă pe falșii patrioți, cari sunt vinovați în fața neamului românesc și a istoriei de a fi îngăduit *iudaizarea Basarabiei.*

O chestiune vitală pentru sănătatea nației românești

Vițiul degradator al beției — derivat din patima de nutriție — stăpânește tiranic sufletul creștinului, mai ales după războiu. Proporțiile uriașe, pe care le-a luat acest vițiu blestemat, sunt de natură a ne preocupa serios — cu atât mai mult cu cât e în joc viitorul nației noastre. Alcoolul, consumat pe o scară întinsă sub formă de rachiuri, produce individului o intoxicație progresivă — care are drept consecință rezultate dezastruoase. Alcoolul dă naștere la turburări cerebrale și digestive. [1])

Turburări cerebrale: Somnul devine un adevărat chin, bețivul are visuri îngrozitoare — care cu timpul se transformă în delir; musculatura e agitată, iar când agitația ajunge la paroxism tot corpul capătă o trepidație generală constituind *delirium tremens;* facultățile mintale se diminuiază în chip simțitor — tinzând spre o abrutizare generală.

Turburări digestive: Diminuarea progresivă a poftei de mâncare, vomitări mucoase la sculare din pat.

Afară de turburări se mai observă o slăbire remarcabilă a forțelor musculare, diminuarea funcțiilor genitale ducând adeseori la o impotență absolută; întreg organismul e debilitat, fenomenele de denutriție se accentuiază din ce în ce și predispun individul la tuberculoză. Pe bază de statistici numeroase s'a dovedit, că alcoolismul e cea mai principală cauză predispozantă a tuberculozei pulmonare. Dar alcoolismul înrâurește considerabil și asupra urmașilor celor ce-l consumă, majoritatea copiilor de bețiv fiind degenerați și anemici.

Din punct de vedere social alcoolismul e o adevărată calamitate, căci bețivul sub influența alcoolului poate comite crime; din cauza acestui vițiu el se sustrage dela ocupația zilnică — și deci familia lui suferă direct, iar producția națională indirect.

Să abordăm acum lătura practică a soluționării acestei chestiuni. Știut fiind numărul covârșitor de mare al cârciumarilor străini în țara noastră — în special Ovrei — se impune un control sever la toate băuturile, care control să fie făcut de un medic și un chimist delegați de Ministrul Sănătății publice. Negustorii doveditți că falșifică băuturile să fie pedepsiți cu cea mai mare asprime. De asemenea și depozitele de băuturi să fie supraveghiate în deaproape, iar la prima dovadă de vinovăție să fie închise pentru totdeauna. Numărul cârciumilor și așa ziselor „bodegi" să fie redus la $^1/_4$ din numărul actual.

Iată o chestiune vitală de a cărei rezolvare atârnă sănătatea nației românești — și pe care o punem în atenția dlui Ministru al Sănătății publice, profesor dr. Lupaș, o cucernică față bisericească și în care avem toată nădejdea.

Drd Nicu Ionescu

[1]) Vezi Paulesco „Physiologie médicale" t. III p. 98.

Din durerile Sălajului

Cu mâhnire în suflete, aducem la cunoştinţa opiniei publice româneşti, cu sentimente naţionale creştine, cum un perciunat ce stâpâneşte pădurile munţilor noştrii, din târgul Crasna, jud. Sălaj, a cărui nume e Heler Bela, pe când noi patru învăţători, eram la o distanţă de 2 Km. de periferia târgului judaizat şi jidovit, cântând cântece patriotice printre care şi „Imnul Studenţilor Creştini", în timpul când cântam mai cu foc „jidanii ne sugrumă naţiunea" suntem ajunşi de un perciunat. Bestia jidovească, impertinenţa jidovească, a avut curajul a ne arunca vorbe triviale şi totodată blamând pe marele luptător naţional dl prof. univ. A. C. Cuza, de care au o mare frică, cu toate că nu s'a făcut nici o manifestare serioasă cu caracter antisemit, decât mici hărţueli făcute de noi.

Insă noi fiind puţini, nu prea aveam efect, mai ales fiind încurcaţi de jandarmii iudaizaţi după cum se va constata mai jos. Luptăm şi noi contra cârciumelor jidoveşti din jurul şcoalelor pentru a fi exterminate sfătuind populaţia băştinaşă de a se feri de lipitorile jidoveşti.

Văzând impertinenţa jidovească, care în faţă ne-a atacat pe noi, dar mai ales pe conducătorii „L. A. N. C.", a scapat fără pedeapsa meritată, găsind scut de apărare la nişte ţărani unguri ce arau, luând-o în pas alergător.

Jidanul, vinovat că ne-a provocat tot el a recurs la autorităţile poliţieneşti — la şeful secţiei de jandarmi Crasna — încheindu-ne proces de manifestaţie antisemită. Ne pare foarte bine că s'a dat loc la un astfel de proces, fiind unicul şi cred că la judecată ar fi foarte nimerit de a veni persoane care să susţină cauza şi a insista pentru pedepsirea jandarmului calomniator.

In această chestiune nu putem tolera nici felul de comportare a numitului şef de secţie, când i s'a adus cazul la cunoştiinţă, ca imediat să vină prin comunele noastre ca să facă pe grozavu, că el este acel care asigură libertatea şi ordinea, ne voind a avea de lucru cu asemenea cazuri, spunându-ne că acesta este unicul caz cu caracter antisemit, pe el nu-l interesează pericolul naţiunei noastre la care este supus de jidovime, dacă nu vom lua măsuri la timp.

Chiar a doua zi a tras la cârciuma evreiască din faţa şcoalei, unde se bucură de o mare simpatie din partea familiei jidoveşti unde este ospătat de ficele lui cum le numeşte el, iar jidancile îi spun „tătucul lor" pare că ar fi din „Bestia mistică" când Rasputin numea ficele Ţarului Rusiei ficele lui. Imbătat de o mulţime de vorbe de jidance, cum că în. antisemit şi contra jidovimii, m'a pândit până am ieşit dela cursuri şi s'a luat după mine, spunându-mi că sunt antisemit şi agresor (liniştii) neliniştindu-i populaţia jidovească şi că să-l urmez la primărie, unde m'a deţinut vre-o 3 ore, pentru interogatorul de câteva rânduri, totodată luându-mi libertatea, căci aveam alte interese şcolare. Arătându-i greşala deţinerii, cu ceilalţi colegi a procedat în alt mod legal, chemându-i prin organele ajutătoare, dându-şi declaraţia în câteva minute. Insă cu subsemnatul s'a purtat nu tocmai corespunzător, până când i-am arătat că sunt ofiţer de rezervă.

In fine cer, ca acest jandarm şef de secţie, pentru cuvinte ofensatoare şi deţinere ilegală să fie pedepsit. Căci e prea încrezător în spusele jidănimii, în frunte cu o doctoreasă jidancă, ce face pe „capra râioasă, ridicând coada", în chestiuni de aţâţare contra şcoalei.

Aceşti jidani, toţi în timpul ocupării acestor locuri de armată română au fost cu sentimente contrare şi răutăcioşi. Când s'a cerut unui jidan, de către un ofiţer român superior, din Reg. 6 Tecuci No. 24, să le arate o cale între Boian-Pecei, a refuzat şi numai în momentul constrângerii au fost serviabil.

Nobil a fost la suflet ofiţerul, dar mai nobil era dacă îi extermina, nemai având acum nici o muncă grea cu aceşti bălauri ai neamului nostru.

Suntem mâhniţi, când dăm peste asemenea jandarmi, care se jidovesc, dar ne mai mângâiem cu acei bravi jandarmi, cari stau santinelă, ca santinela de veghere dela porţile Moldovei (1917), după cum am cetit în aceasta „Infr. Rom." cu jand. plut. Răchiţeanu dela Năsăud, făcând laudă Corpului din care face parte, dar şi neamului întreg, dând pildă, că banii jidovimii nu l conrup, nu-l murdăreşte, în zilele de astăzi, acest jandarm a făcut fapta eroică. Laude lui! şi să dea Dzeu ca numai de aceşti jandarmi să fie cadrele Corpului jandarmeriei.

Iar celorlalţi cu sentimente antiromâneşti, ură şi totodată să avem deviza, vom lovi deopotrivă în străinul parazitar şi în românul necinstit şi înstrăinat"! (Infr. Rom.)"

Cu durere în suflet, venim a cere ajutorul bunilor Români, pentru a ne susţine şi ale dovedi la Jidani şi jidoviţi, că Românul e stăpân la el acasă, iar nu veneticii, arătând prin revista dvoastre, şi cu mare bucurie chiar am vrea să avem nişte sfaturi din partea dvoastre, pe care cred, că ni le veţi da în numărul viitor a revistei.

Am ajuns zile triste şi de iobăgie jidovească pe pământul făurit de cei 800.000 de mii martiri ai neamului, ca să fim batjocoriţi, calomniaţi, judecaţi de către jidovime. Dar mare-i Bunul Dumnezeu şi va veni ziua mântuirii şi răsuflărei nodufului, provocat de jidani şi jidăniţi. Atunci va fi scrâşnitul dinţilor pentru ei. Noi trebue şi să luptăm chiar în mod real contra elementului jidănesc, că altfel vom peri ca naţie cum spune N. Conta.

Avem încrederea în marii luptători ai L. A. N. C. Să trăiască reprezentanţii ei şi să le dăruiască Dzeu ani mulţi pentru realizarea idealului, când Românii vom resuflă aerul curat al ţării, fără putarea jidovească.

La Palestina cu ei! Prin acest semn vom învinge: 卐

Invăţător, dir. de şcoală şi sublocot. rez. *I. P. Mihai*, Cuzir-Boian jud. Sălaj.

Invăţător, dir. de şcoală *C. David*, Hurez-Panita jud. Sălaj.

Invăţător, dir. de şcoală *V. Masgraş*, *Cizer I. Paiu*, Şeredeiu jud. Sălaj.

N. B. Vom mai reda şi alte fapte.

— Primind la redacţie cartea întitulată *„Trădarea—Dezertarea şi Tolerarea lui Constantin Stere,* scrisă de de Lt-Colonel Constantin I. Bottez, apărută la Huşi în 1925, ne facem o plăcută datorie să o recomandăm marelui public românesc spre a cunoaşte mai bine pe trădătorul de patrie, care astăzi este conducătorul de fapt al partidului ţărănist. Acest partid inventat şi finanţat de Jidani spre a deslănţui lupta de clasă în România întregita, nu se opreşte la păcatul iniţial de a fi în slujba neamului lui Iuda, ci are cinismul să se mai prezinte ţării şi să-i ceară încrederea când şi-a ales drept conducător efectiv un trădător de patrie.

INFORMAȚIUNI

Alegerile generale pentru Corpurile legiuitoare au decurs în mijlocul obișnuitei teroare și demagogii, inerente politicianismului românesc. „Liga Apărării Naționale Creștine“ a repurtat cu toate acestea, o strălucită victorie, prin câștigarea alor 9 mandate. Inregistrăm cu o vie satisfacție, izbânda partidelor de dreapta și înfrângerea partidelor de stânga. Partidul socialist și comunist, în urma acestor alegeri se pot considera ca inexistente în țara noastră.

In numărul viitor al revistei vom începe cu publicarea archivei documentare 'al tuturor fărădelegilor, ce s'au petrecut în timpul campaniei electorale, pentru a le oferi cetitorilor noștrii și posterității, ca un trist, dar real document al vremurilor de azi.

STUDENȚEȘTI

Arestarea ilegală a studenților clujeni. In ziua de 21 Mai a. c., cu ocazia venirii la Cluj a primului Ministru Al. Averescu și a Ministrului de Interne O. Goga, un grup de studenți a manifestat ostil față de renegații „ideii naționale“. A fost o manifestație spontană, care nu a fost pusă la cale de nimeni; ea a izvorit dintr'un elementar instinct de reacțiune față de pângărirea demnității naționale, pe care au săvârșit-o aderenții stelei cu șașe colțuri a dlui Averescu prin alianța cu Szele Béla, Fildermann și Weisz Alfred.

In orice caz, întreg incidentul a avut un caracter pur politic, ceeace se evidențiază mai mult prin faptul, că s'a petrecut în plină campanie electorală. Deci tot ce puteau face huiduiții, cu această ocazie, ar fi fost o tăcere resemnată, căci și-au luat numai răsplata binemeritată.

Dar nu, astfel a fost gândul dlui Goga. El a dat ordin jandarmilor să năvălească asupra studenților și să izbească în ei cu toată forța. Conducătorii acestor brutalizări au fost doi agenți gogiști și anume *dr Gábor*, secretarul lui Goga și un oarecare *Manu*, rigorosant fără examene, cari au depus un deosebit zel, pentru a fi pe placul „șefului“ lor.

Am remarcat tot la această ocazie cu o profundă întristare, faptul dureros al electoralizării Justiției noastre militare. Comisarii Regali, care au misiunea să apere siguranța și liniștea Statului contra dușmanilor săi, au fost chemați să aresteze pe studenții români și creștini, cari au încercat să blameze pe cei ce au vândut „ideea națională“ streinilor și dușmanilor milenari a neamului.

Din ordinul Ministrului Goga primul Comisar Regal a arestat pe următorii studenți:

Dr Emil Pașcu, președintele Centrului Studențesc „Petru Maior“, *Viorel Braica, Adis Anastasiu*, doctoranzi în drept, *David Samoil, Cristea Ion, Braicu Ion, Șerbu Ion, Hulea Ion, Comșia Virgil, Rusu Emil, Mureșan Aurel, Rișcuța Aurel, Ioan Popp, Stoia Ion, Moldovan Ion*, studenți în drept, *Rațiu Traian, Emil Eremeiu, Marius Pop, P. Reinhardt, Negoescu Dumitru*, studenți în medicină, *Decei Aurel, Popa Dionisie. Irimie Ion, Hopârtan Gh., Păstrav I.*, studenți în litere și *Felszeghi Ödön*. student în științe.

Cei 26 studenți au fost depuși, fără mandat de arestare, la închisoarea militară, alături de bolșevicii și nihiliști.

In decursul instrucției s'a stabilit complecta nevinovăție a studenților arestați, cari au fost pescuiți din mulțimea prezentă la scandal, ca simpli țapi ispășitori.

Cu toate acestea au fost menținuți în arest timp de 4 zile, până în ziua alegerilor, eliberați fiind, în ultimul moment, printr'un *ordin telegrafic al dlui Goga*.

Iată dar, cum bieții comisari regali, asupra căror planează veșnic, amenințătoarea sabie a lui Damocles, cu o mutare într'o garnizoană părăginită din fundul Basarabiei, — stau sub desăvârșita obediență a Marelui Elector a României.

Justiția, suprema și imanenta sinteză a dreptății eterne, este subordonată unui Ministru de Interne. Și aceasta în veacul al 'XX-lea. Trist! Foarte, foarte trist!!!

INTERNE

Un om fără caracter. Dl Iacob Pomohaciu, vice-președintele L. A. N. C. din Șanț, jud. Bistrița, acum cu ocazia alegerilor pentrn Cameră s'a arătat de un om nedemn de a sta în fruntea unei organizații cinstite

Amețit de promisiunile guvernamentalilor și cu steaua averescană pe piept a făcut cea mai aprigă propagandă anti-ligistă convertind pe mulți dintre aceia a căror conducător era ca să voteze cu Partidul poporului.

Acest fapt l'a făcut să-și atragă asupra sa ura și disprețul a 350 luptători cinstiți și conștienți ai L. A. N. C. din acea comună. Consecințele acestei trădări le-a și simțit imediat cu o bătaie sdravănă și în degrabă va dispare ura ce s'a născut între vrednicii Ligiști și trădătorul lor conducător.

*

Un Român, care nu-și găsește adăpost în țara lui din cauza Jidanilor și jidoviților. Fostul voluntar, Florian Pop, magistru de poștă în comuna Reteag, fiind membru activ în L. A. N. C. a fost sfătuit de autoritățile locale în frunte cu prefectul județului și dirigintele poștei să ia un concediu în timpul campaniei electorale, pentru ca guvernul să poată obține voturile Jidanilor din localitate, cari au cerut imediata îndepărtare a sus numitului bun Român. Bineînțeles prefectul primind acest *ultimatum* din partea Jidanilor în preziua alegerilor s'a supus și Românul a fost trimes în concediu, fără voia lui, din comuna Reteag.

Din Reteag a plecat la Rodna-Veche unde are casa lui. De aici a fost ridicat de jandarmi, la ordinul primarului Ioan Marte, jidovit complet, astăzi slugă ticăloasă în mânile Jidanilor, ieri maghiar ticălos sub domnia ungurească faimos prin faptul că în calitate de notar sub unguri a bătut cu jandarmii lui Tisza vreo 10 flăcăi români cari au îndrăznit să poarte tricolorul român. Acest ticălos a isgonit pe Florian Pop în ziua de 26 Maiu 1926 din comuna lui natală. Astăzi, 29 Maiu 1926 funcționarul român, concediat fără voia lui de prefectul de Someș și isgonit din Rodna-Veche, rătăcește prin Cluj ne mai putând să se întoarcă nici la Reteag nici la comuna lui natală Rodna-Veche pentru că nu este pe placul Jidanilor și al jidoviților.

Judecați buni Români unde am ajuns!

EXTERNE

Asasinarea lui Petliura. *Hatmanul Petliura* a cărui glorios nume, mai ales în timpul războiului se legase strâns de istoria Ucrainei, și care simboliza dorul de independență națională al poporului ucrainean, a fost repus pe bulevardul Saint-Michel din Paris de trei gloanțe de revolver, trase de Jidanul Samoil Schwartzbat, giuvergiu în Smolensk. Astfel Jidanii asasinează pe mult iubitul și sarbătoritul erou al ucrainenilor.

Cauza acestei crime ar fi atitudinea națională, pe care hatmanul Petliura a avut-o față de Jidani, în timpul războiului.